

Studieforbundet kultur og tradisjon
Vågå Næringshage
2680 Vågå
tlf 61 21 77 50
post@kulturogtradisjon.no
www.kulturogtradisjon.no

Til medlemsorganisasjonane og organisasjonar med samarbeidsavtale

**Innkalling til årsmøtet i Studieforbundet kultur og tradisjon
30 mai 2018 kl 09.30-13.00 og påfølgjande Framtidsseminar kl 13-15.00**

Årsmøtet blir lagt til Felix konferansesenter, Aker Brygge i Oslo. Adresse Bryggetorget 3. Vi gjer merksam på Framtidsseminaret som blir arrangert i samband med årsmøtet. Om vi ikke får anna melding blir alle årsmøtedelegatane også påmeldt seminaret.

Sakliste:

1. Opning og konstituering
2. Årsmelding 2017
3. Rekneskap 2017
4. Budsjett 2019
5. Medlemskap
6. Val

Røysrett;

	Kurstimar	Røyst/ar
Folkeakademienes Landsforbund	1.095	1
Forbundet KYSTEN	5.059	2
Frilynt Norge	27.212	4
Hålogaland amatørteaterselskap, HATS	3.672	1
Kringkastingsringen	0	1
Landslaget for Lokalhistorie	491	1
Noregs Mållag	156	1
Noregs Ungdomslag	16.154	4
Norges Husflidslag	65.226	9
Norsk amatørteaterforbund	10.264	2
Norsk målungdom	0	1
Norsk Quilteforbund	681	1
Seniordans Norge	25.482	4
Slekt og data	847	1
Norsk Kulturarv	1.667	1
Vestlandske teatersenter	603	1

Medlemsorganisasjonane har røysterett etter denne nøkkelen;

0	-	5.000	1 røyst
5.001	-	15.000	2 røystar
15.001	-	30.000	4 røystar
30.001	-	45.000	6 røystar
45.001	-		9 røystar

Organisasjonar med samarbeidsavtale kan møte som observatørar.

Påmeldingsfrist er 22. mai 2018 til post@kulturogtradisjon.no

Våga 02.05.2018

Med beste helsing
Studieforbundet kultur og tradisjon

Eli Ulvestad /s/
Styrelseiar

Kjærsti Gangsø
Dagleg leiar

Om Framtidsseminaret:

"Er det mogleg å forske på det som enda ikkje har skjedd?" spør Erik F. Øverland. Om det har han skrive doktorgrad. Erik var i si tid leiar for regjeringas prosjekt Norge 2030, og var redaktør for boka med same namn. Prosjektet fekk stor merksemd internasjonalt og plasserte Noreg på det internasjonale scenariokartet. Kven kan vel betre vere rusta til å sjå inn i glasskula og tenke kloke tankar om framtidas kompetansebehov saman med oss?

Strategisk framsynsleiring i usikre tider.

Vil frivillige organisasjonar og studieforbund spele ei rolle, og korleis vil opplæringa arte seg? Vil måten vi tilbyr opplæring på, og innhaldet, vere etterspurt og ha relevans på lang sikt? Vil folkeopplysingsperspektivet og særtrekket i kurs og opplæringsform med overføring av kunnskap mellom menneske (lærar og deltakar) gjennom praktisk prøving og feiling bli teke vare på og kunne utviklast?

Eller vil alt sjå heilt annleis ut?

Vi legg opp til paneldebatt etter foredraget, med personer som på ulik måte er tilknytt opplæring i dei frivillige organisasjonane.

Anders Fremming Anderssen frå Kompetanse Norge kjem.

Stian Slotterøy Johnsen frå Frivillighet Norge kjem.

Og det blir med fleir – oppdatering kjem på arrangementet på facebook.

Sak 1 Opning og konstituering

a) Godkjenning av innkalling og sakliste

Framlegg til vedtak

Innkalling og sakliste blir godkjent

b) Val av møteleiar, referent, tellekorps og to til å signere protokoll

Framlegg til vedtak

Møteleiar	Eli Ulvestad
Referent	Bjørg Schultz
Tellekorps	Kontoret
To til å signere protokoll	blir vald av delagatane

Sak 2 Årsmelding 2017

Vedlegg; Årsmelding 2017

Saka blir lagt fram av nestlediar Solveig Torgersen Grinder

Framlegg til vedtak

Styret sitt framlegg til Årsmelding 2017 blir godkjent

Sak 3 Rekneskap 2017

Vedlegg; Rekneskap og balanse 2017

Saka blir lagt fram av dagleg leiar Kjærsti Gangsø

Studieforbundet har pr 31.12.2017 ein eigenkapital på kr 1.533.643. Overskot 2017 på kr 108.539 er medrekna. I 2016 hadde Studieforbundet eit underskot på kr -225.589. Om ein ser Studieforbundet si økonomiske stode over tid vil ein sjå at det tidvis er pluss og tidvis er minus på årsrekneskapen. Å planleggje kursutbetaling kan vere krevjande. Nokre år må det vere venteliste, andre år blir ikkje heile potten brukt opp. Styret meiner det er viktig å ha ein eigenkapital som gjer det mogleg med satsingar, å kunne utbetale auke i kurstilskot og å gjennomføre endringar utan for stor økonomisk risiko. Omlegging av tilskottssystem frå Staten kan og gje nokre verknader som krev at Studieforbundet har økonomi i ein overgangsfase. I 2018 har styret revidert budsjettet og lagt opp til underskott for å kunne auke tilskottssatsen frå 90,- til 95,- for time med lærar. Med det som bakgrunn legg styret det fram eit rekneskapen for 2017

Framlegg til vedtak

Rekneskap 2017 med eit overskot på kr 108.539 blir godkjent. Overskotet blir lagt til eigenkapitalen.

Sak 4 Budsjett 2019

Vedlegg; Framlegg til budsjett 2019

Saka blir lagt fram av dagleg leiar Kjærsti Gangsø

Framlegg til budsjett byggjer på dei føresetnadane som er kjente pr mai 2017. Det legg til grunn av tilskot frå Staten blir prisjustert, at det blir vekst i kurstimer og at tal tilsette er på nivå som no. Som vanleg er det lagt inn auke i kompetansehevingstilskotet til medlemsorganisasjonane med same

Årsmøtet i Studieforbundet kultur og tradisjon 30 mai 2018

prosenttillegg som tilskotet fra Staten. Vi gjer merksam på at styret må revidere budsjett når Statsbudsjett 2019 er vedtatt. Med same grunngjeving som under rekneskapsaka har framlegget eit overskot. Det er grunn til å tru at det kjem endringar i tilskottsberekning frå Staten som vil ha konsekvens for Studieforbundet. Det vil vere klokt å ha eigenkapital med seg inn i eit eventuelt endringsarbeid.

Framlegg til vedtak

Årsmøtet vedtar budsjett 2019, med et overskot på kr 231.634,- og eit samla kompetansehevingstilskot til medlemsorganisasjonane på kr 1.215.000,-

Sak 5 Medlemsskap

Vedlegg; sjå vedtekten til Studieforbundet

Saka bli lagt fram av styremedlem Frode Aleksander Rismyhr.

Årsmøtet 2017 endra vedtekten i Studieforbundet med konsekvens at medlemsorganisasjonar utan kurs dei 3 siste åra ikkje lenger kan ha medlemskap i Studieforbundet. Studieforbundet har medlemsorganisasjonar som blir vedteke av årsmøtet, og organisasjonar med samarbeidsavtale som blir vedteke av styret. 3 årsregelen får i år konsekvens for ein organisasjon; Kringkastingsringen. Organisasjonen har i god tid fått melding om saka. Om organisasjonen vil starte opp med kursverksemd er dei sjølvsagt velkomne til å søke samarbeidsavtale.

Framlegg til vedtak:

Kringkastingsringen sitt medlemsskap i Studieforbundet er ikkje gjeldande frå 30.05.2018.

Sak 6 Val

Saka blir lagt fram av valnemnda

Valnemnda 2018:

Helena Rosenlund, Frilynt Norge

Helen Hansen, Norsk amatørteater forbund

Per Hillesund, Forbundet KYSTEN

<u>Ikkje på val i 2018:</u>			
Styremedlem	Linda Thiis	Norges Husflidslag	Ny til 2019
Styremedlem	Torbjørn Bergwitz Lauen	Noregs Ungdomslag	Ny til 2019
Framlegg			
Leiar	Eli Ulvestad	Norges Ungdomslag	Attval 1 år til 2019
Nestleiar	Solveig Torgersen Grinder	Norges Husflidslag	Attval 2 år til 2020

Årsmøtet i Studieforbundet kultur og tradisjon 30 mai 2018

Styremedlem	Asbjørn Hjertvik	Seniordans Norge	Blir vald inn for John Elvestad for 1 år Til 2019
Styremedlem	Frode Aleksander Rismyhr	Frilynt Norge	Attval 2 år til 2020
Styremedlem	Anne Lise Olsen	Norsk amatørteater forbund	Attval 2 år til 2020
1 vara	Anne Schøtz	Slekt og data	Attval 1 år til 2019
2 vara	Tore Friis-Olsen	Forbundet KYSTEN	Attval 1 år til 2019

Revisor Steinar Nilson, Nilson Revisjonskontor attval 1 år til 2019

Frå vedtekene; VALGKOMITEEN

Valkomiteen består av tre medlemsorganisasjonar der ein organisasjon er på val kvart år.
Medlemsorganisasjonane vel sjølv kven dei vil vera representert med i valkomiteen.
Styret kan utarbeide arbeidsskildring for valkomiteen.

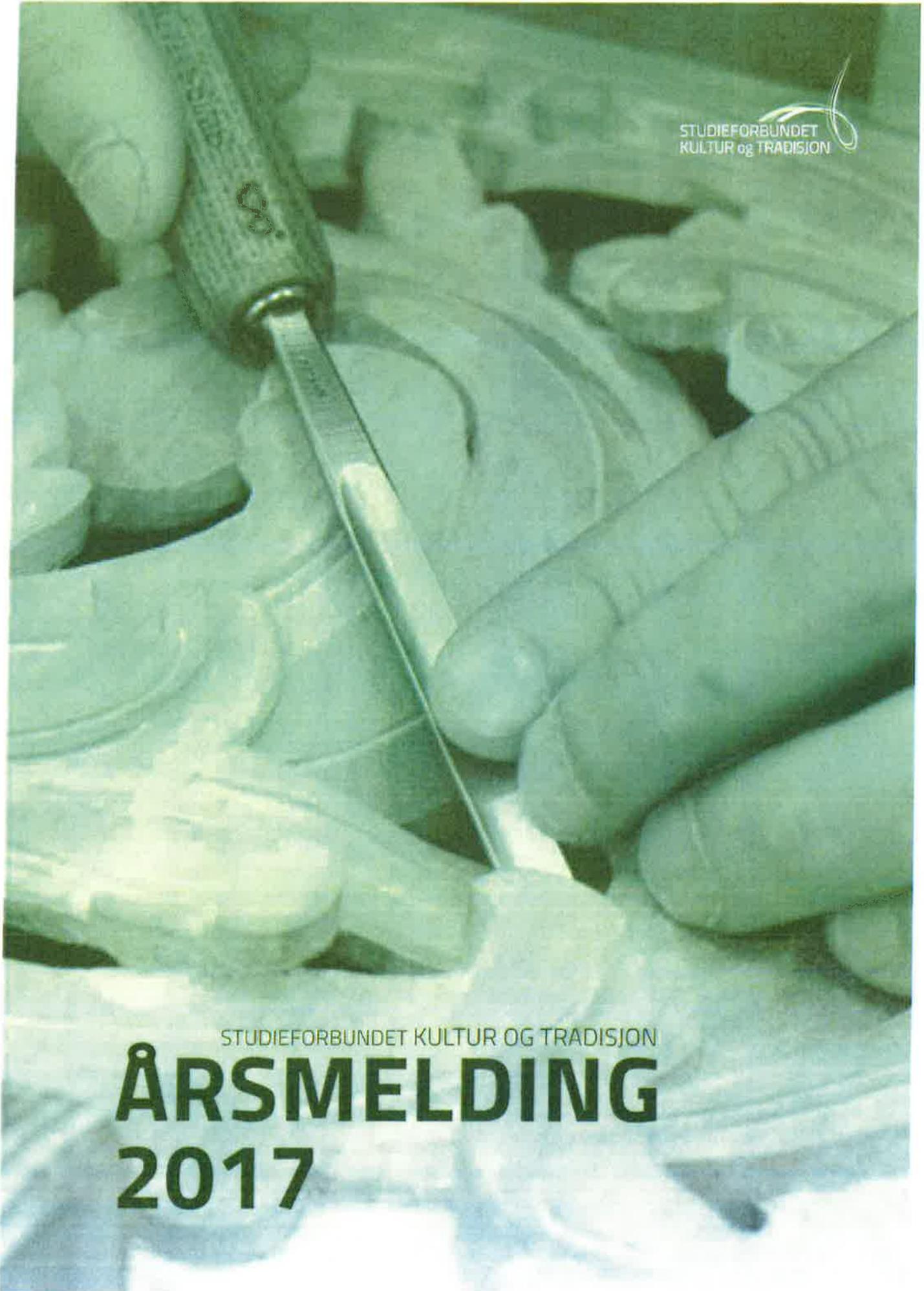
Framlegg til ny valnemnd;

Frilynt Norge	vald til 2019 (ikkje på val)
Forbundet KYSTEN	vald til 2020 (ikkje på val)
Norges Husflidslag	vald til 2021 (ny)

Strategi og verksemdsplan 2018-2020, til orientering

Årsmøtet 2017 vedtok ny Strategi- og verksemdsplan 2018-2020. Dette er styret sitt styringsverktøy.
Vedlagt ligg planen slik han vart vedteke i fjar.

STUDIEFORBUNDET
KULTUR og TRADISJON

STUDIEFORBUNDET KULTUR OG TRADISJON

ÅRSMELDING 2017

LOV OM VOKSENOPPLÆRING (VOKSENOPPLÆRINGSLOVEN)

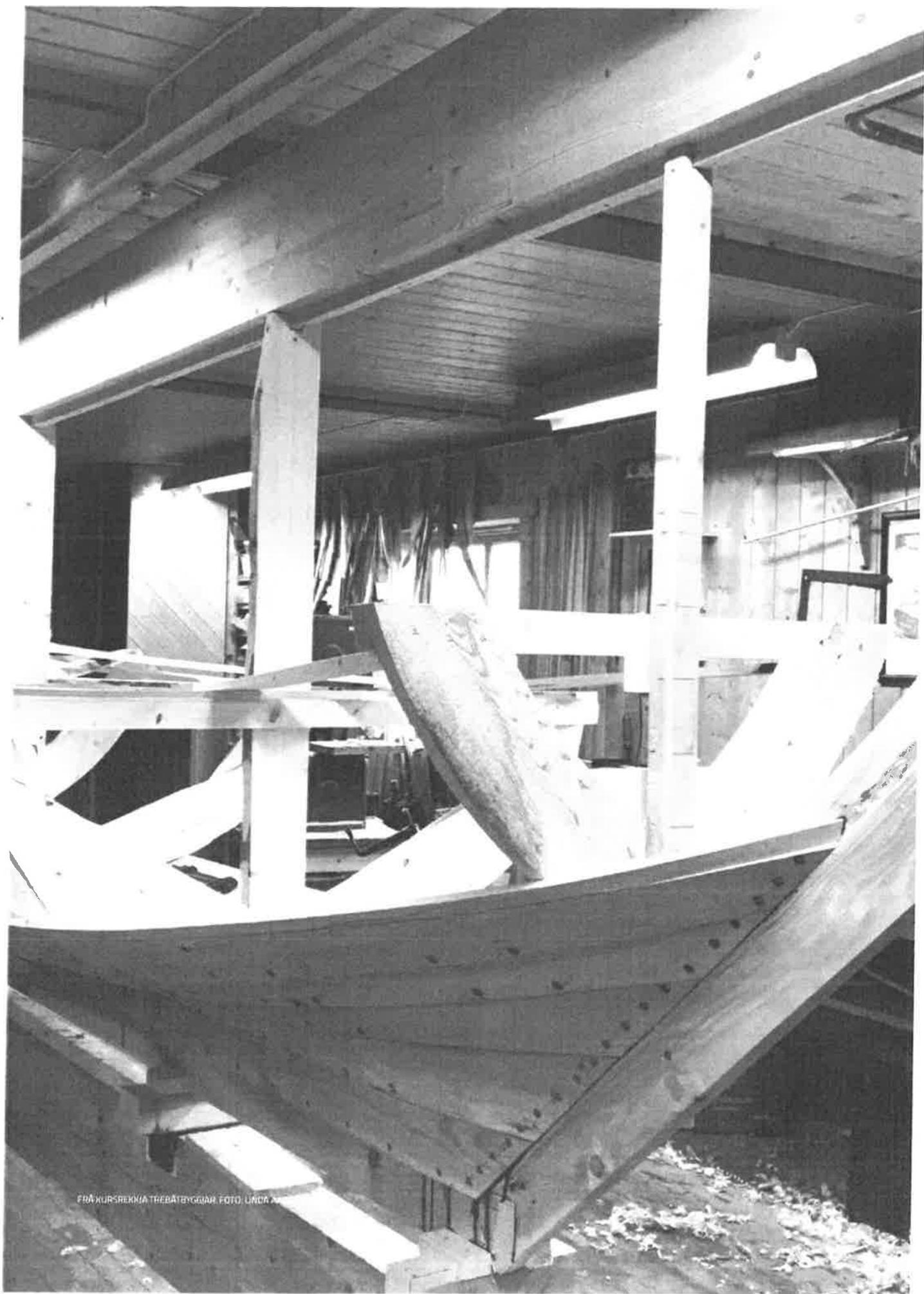
§ 4. Overordnede mål for studieforbundenes opplæringsaktivitet

Studieforbundene skal drive sin opplæringsaktivitet på grunnlag av følgende overordnede mål:

- a) Å bidra til å vedlikeholde og styrke demokratiet og legge grunnlag for bærekraftig utvikling ved å engasjere og utvikle aktive medborgere.
- b) Å gjøre det mulig for mennesker å påvirke egen livssituasjon.
- c) Å bekjempe utstøting og bidra til inkludering.
- d) Å bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle og slik møte behov i et samfunn og arbeidsliv i stadig endring.
- e) Å styrke kulturelt mangfold og øke deltagelse i kulturlivet.
- f) Å være en selvstendig arena for læring og et supplement til offentlige utdanningstilbud for voksne.

STUDIEFORBUNDET KULTUR OG TRADISJON

ÅRSMELDING 2017

FRA KURSREKKJA TREBATBYGGJAR. FOTO: UNDA

INNHOLD

<i>Innleiding</i>	5
<i>Kap. 1</i>	
Organisasjon	6
<i>Kap. 2</i>	
Kvalitet	8
<i>Kap. 3</i>	
Læring	10
<i>Kap. 4</i>	
Formidling/politikk	17
<i>Kap. 5</i>	
Fylkesledd	20
Studieforbundet er 20 år	28
Rapportering til Kompetanse Norge	29
Resultatrekneskap	32
Balanse	33
Melding fra revisor	36

ÅRSMELDING 2017

UTGJEVEN AV:
Studieforbundet kultur og tradisjon

TEKST:
Studieforbundet kultur og tradisjon

FOTO:
Forside: Treskjæring på Hjerleid, Sina Bråten Lunde
Øvrige: Studieforbundet kultur og tradisjon og medlemsorganisasjoner

DESIGN:
Løwehjerte

TRYKK:
Grøset™ - produksjonen er klimanøytral. CO₂-utsleppet er kompensert

INNLEIING

2017 skriv nok eit godt kurs-år for Studieforbundet kultur og tradisjon, med stabilt kurstimetal og optimistiske arrangørar. Vi er ved utgangen av 2017 oppe i 46 medlemsorganisasjonar, som saman med Studieforbundet rapporterte inn over 161.000 kurstimar. Trass i at vi opprettheld kurstimetalet, ser vi at det er ei aukande utfordring å få deltakarar til å delta på lange kurs.

Forslaget til statsbudsjett for 2018 baud også denne gongen på store kutt for studieforbunda. Departementet foreslo å redusere løvinga til studieforbunda med 22,5 mill. kroner samanlikna med nivået i 2017. VOFO og studieforbunda mobiliserte, og ei imponerande mengd lesarinnlegg, artiklar og oppslag vart skrivne og trykte i over 100 forskjellige lokal-, regional-, og riksmedium av studieforbund, medlemsorganisasjonar og enkeltpersonar. Gjennom kontakt med lokale og regionale politikarar, samt oppslag i media, ynskte vi å synleggjera kor viktig opplæring og VO-tilskotet er for lokalt kulturarbeid og ivaretaking av kulturarven. Vi vann fram, og regjeringas budsjettforhandling resulterte i reversering av det føreslåtte kuttet.

Eli Ulvestad, Styreleiar

**STYRET I
STUDIEFOR-
BUNDET VIL
TAKKE ALLE
MEDLEMSLAG OG
ELDSJELER SOM
BRUKAR AV SI
TID FOR DET DEI
BRENN FOR, MED
OPPLÆRING SOM
FUNDAMENT OG
FOKUS.**

I regjeringsplattforma som fylgde på, var det i kapittelet om livslang læring lagt vekt på at regjeringa ønskjer å "Styrke det frivillige, åpne og ubyråkratiske opplæringstilbuddet i frivillig sektor, i regi av mellom andre studieforbundene". Dette er eitt av ni virkemiddel ny regjering vil ta i bruk for å sikre livslang læring for alle, og **lovar** bra for vidare arbeid og opplæring i studieforbunda.

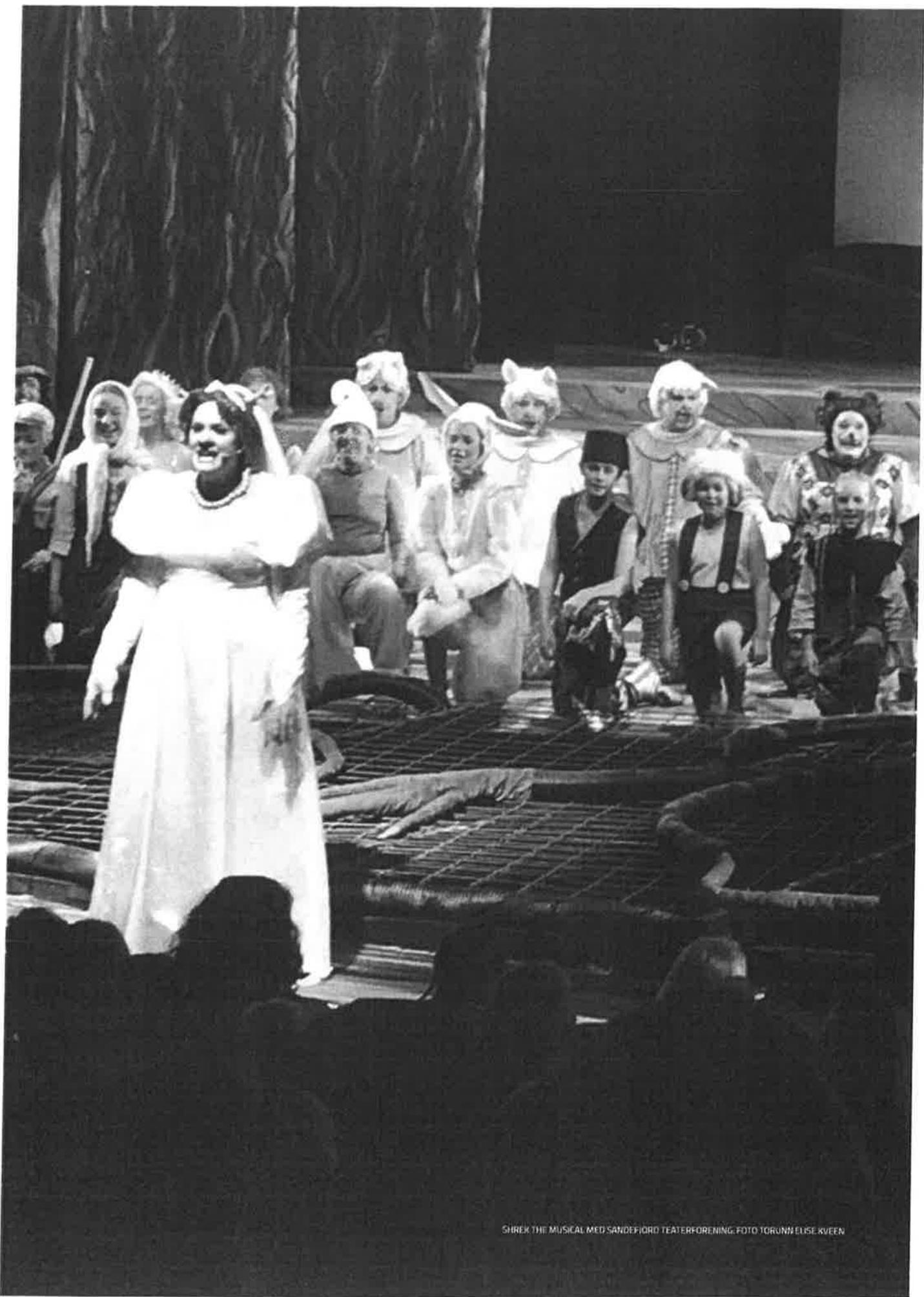
Studieforbundet har alltid hatt §4 i Lov om voksenopplæring punkt B som ein viktig del av opplæringa: "Å gjøre det mulig for mennesker å påvirke egen livssituasjon." Dette arbeider vi kontinuerleg med, og det får stadig større plass i organisasjonen. Vi prioritærer til dømes i enda større grad enn tidlegare inkluderingsstiltak og styrking av basisferdigheiter. Innan ordninga Kompetansepluss frivillighet gjennomførte vi i 2017 fem kurs, ei auke frå tre kurs i 2016. Slike kurs kombinerer praktisk opplæring i dei lokale laga med systematisk opplæring i basisferdigheiter. For 2018 har vi inne søknadar på heile 10 kurs.

I 2017 starta vi opp kursrekka Trebåtbygger i samarbeid med Forbundet KYSTEN. Trebåtbygger er ei kursrekke som skal verne om det tradisjonelle

handverket og legge grunnlag for innsikt i og forståing for det særeigne ved materialbruken til trebåtbyggjaren. Teaterinstruktørsatsinga fullførte samtidig utprøvingsfasen av Scenerom i 2017, med svært gode attendemeldingar. Ei modulrekke er gjennomført i Oslo, og ei i Sandefjord. Kursrekka er eit samarbeid mellom Studieforbundet og dei andre partane i Teateralliansen. Med gode erfaringar frå både Bunadopplæringa og Vevopp-læringa, har vi god tru på at Scenerom og Trebåtbygger kan gje amatørteaterfeltet og trebåtbyggjarfaget ei tilsvarende kvalitetssikring og styrking.

Studieforbundet markerte 20 årsjubileum i 2017, med kaker, konkurransar og festmiddag. Studieforbundet, som vi kjenner det, vart etablert i 1997, med fire medlemsorganisasjonar. Gjennom 20 år har det vakse til heile 46 medlemsorganisasjonar og seks tilsette.

Styret i Studieforbundet vil take alle medlemslag og eldsjeler som brukar av si tid for det dei brenn for, med opplæring som fundament og fokus. Berre saman og for kvarandre kan vi verkeleg endre og utvikle, varig og målrettet. Takk for nok eit godt opplæringsår.

SHREK THE MUSICAL MED SANDEFJORD TEATERFORENING. FOTO TORUNN ELISE KVEEN

Kap. 1

ORGANISASJON

Vi har 46 medlemsorganisasjoner. 16 av desse har fulle rettigheter og plikter i organisasjonen, og 30 organisasjoner har samarbeidsavtale med rett til å søke kurstilskot.

MEDLEMS- ORGANISASJONAR

- › Polkeakademienes Landsforbund
- › Forbundet KYSTEN
- › Frilynt Norge
- › Hålogaland Amatørteaterselskap
- › Kringkastingsringen
- › Landslaget for lokalhistorie
- › Noregs Mållag
- › Noregs Ungdomslag
- › Norges Husflidslag
- › Norsk Amatørteaterforbund
- › Norsk Kulturarv
- › Norsk Målungdom

- › Norsk Quilteforbund
- › Seniordans Norge
- › Slekt og Data
- › Vestlandske Teatersenter

ORGANISASJONAR MED SAMARBEIDSAVTALE

- › Borre Vikinglag
- › Båtlaget Braute
- › Fagurmakerne Norge
- › Fantasiforbundet
- › Forbundet for Norske Museumsvenner
- › Foreningen for historiske festivaler
- › Fortidsminneforeningen
- › Internasjonalistene
- › Knipleforeningen i Norge
- › Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber
- › Lofoten Vikinglag
- › LUFS - Landslaget for nærmiljøskolen
- › Møre frie vikingar
- › Norges Linforening
- › Norges museumsforbund
- › Norsk Folkedraktforum
- › Norsk Forening for Fartøyvern
- › Norsk Forening for Kulturhistorisk Sverdfekting
- › Norsk Selskap For Fotografi
- › Norske Kveners Forbund/ Ruijan Kveeniliitto
- › Memoar
- › Organisasjonen Landsbyen
- › Organisasjon for Scenekjemere i Norge
- › Oseberg tekstilgruppe
- › Oslo amatørbryggerlaug
- › Ravn Formidling
- › Rosegården Teaterhus
- › Samenes Folkeforbund
- › Trondheim Vikinglag
- › Vestnorsk kulturakademi

Nye organisasjonar med samarbeidsavtale i 2017 er Forbundet for Norske Museumsvenner, Organisasjonen Landsbyen og Oseberg tekstilgruppe.

STYRET

25.05.2016 – 31.12.2017

Eli Ulvestad (Noregs Ungdomslag)	leiar
Solveig T. Grinder (Norges Husflidslag)	nestleiar
Anne L. Olsen (Norsk Amatørteaterforbund)	styremedlem
Frode A. Rismyrh (Frilynt Norge)	styremedlem
John Elvestad (Seniordans Norge)	styremedlem
Linda Thiis (Norges Husflidslag)	styremedlem
Torbjørn B. Lauen (Noregs Ungdomslag)	styremedlem
Anne Schiøtz (DIS - Norge, Slekt og Data)	1.varamedlem
Tore Friis-Olsen (Forbundet KYSEN)	2.varamedlem

TILSETTE

Administrasjonen hadde fram til mai 2017 åtte tilsette på 6 årsverk, mai - november 2017 fem årsverk på 7 tilsette og ved utgangen av 2017 var det i Studieforbundet seks tilsette på 4,7 årsverk.

Studieforbundet har i 2017 hatt desse tilsette:

- › Kjærsti Gangsø, dagleg leiar
- › Bjørg Schultz
- › Dag Lindvig
- › Linda Aaboen
- › Liv Skogstad
- › Tone Heskestad
- › Torunn Elise Kveen
- › Sina Bråten Lunde

Marte Aasheim Løkken har vore engasjert på timebasis for å jobbe med kurssøknadar og rapportar. Voksenopplæringsforbundet (VOFO) Oppland kjøpte tenester tilsvarende 30 % stilling frå Studieforbundet for å utføre oppgåva som VOFO konsulent i Oppland. Dag Lindvig var VOFO konsulent fram til han slutta

Kap. 2

KVALITET

TILSKOT FRÅ KOMPETANSE NORGE (TIDLEGARE VOX)

Studieforbundet mottekk statstilskot frå Kunnskapsdepartementet. Denne budsjettposten blir delt mellom studieforbunda ut frå godkjente kurstimar åra før. Tilskotet blir brukt til kurs og opplæring i medlemsorganisasjonane og lokallaga. Det totale tilskotet frå departementet har dei tre siste åra vore slik:

Totalt til studieforbund	2015	2016	2017
Grunn tilskot	21 000 000	21 000 000	21 200 000
Opplærings tilskot	150 825 850	155 617 900	155 417 900
Tilrettelegging tilskot	30 375 130	31 256 100	31 256 100
Sett av til refusjon samisk opplæring	300 000	500 000	500 000
Totalt	202 501 000	208 374 000	208 374 000
SKT	2015	2016	2017
Grunn tilskot	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Opplærings tilskot	16 666 830	17 251 040	17 249 042
Tilrettelegging tilskot	284 717	221 111	313 348
Totalt	18 451 547	18 972 151	19 062 390

ADMINISTRASJON

Utbetalning av kurstilskot
 Studieforbunda har ansvar for søknadar og utbetaling av tilskot til kurs og opplæring i alle ledd i medlemsorganisasjonane. Tilskotssatsane for 2017 var 90 kroner for timer med lærar og 30 kroner for timer utan lærar. Studieforbunda gjev ulik kursstøtte til timer med og utan lærar, fordi kurstimar med lærar er meir kostnadskrevjande. Kurstimar

utan lærar blir rekna som ein viktig læringsarena, men erfaringa viser låge kostnadar. Opplæring og informasjon til kursarrangørar om kurs og tilskotsreglar er ein viktig del av arbeidet på kontoret.

Kompetansehevingstilskot
 Kompetansehevings-tilskot skal styrke fagleg og pedagogisk arbeid i medlemsorganisasjonane. Tilskotet er lite byråkratisk

Fordelinga var slik

	2015	2016	2017
Norges Husflidslag	493 200	465 638	484 851
Seniordans Norge	186 000	194 346	190 953
Frivill Norge	145 200	163 898	175 605
Noregs Lingoslag	160 800	148 178	126 103
Norsk Amatørteater forbund	123 600	105 904	90 770
Hålogaland Amatørteatersekskap	34 200	36 500	29 064
Forbundet KYSEN	25 200	28 184	26 271
Vestlandske Teatersenter	15 600	12 946	10 710
Norsk kulturanv	12 000	11 089	13 195
Slekt og data	0	4 268	5 905
Norsk Quilteforbund	0	6 125	5 870
Noregs Mållag	0	863	426
Kongkastingerne	0	0	0
Landslaget for lokalhistone	0	0	3 030
Norsk målungsdom	0	0	59
Sum	1 184 000	1 198 933	1 183 400

og fordeler ressursar slik at medlemsorganisasjonane er i stand til å ta fagansvar i eigen organisasjon. Tilskotet blir tildelt medlemsorganisasjonar, men ikkje til organisasjonar med samarbeidsavtale. Fordelingsnøkkelen er gjennomførte kurstimer med statstilskot dei siste to år. Det blir ikkje kravd rekneskap for tilskotet. For å få kompetansehevingstilskot må organisasjonane akseptere tilsegnsbrev med følgjande kriterier:

- Organisasjonen må ha informasjon om Studieforbundet på eige nettside
- Organisasjonen må ha informasjon om Studieforbundet, eige kursverksemnd, kompetansehevingstilskotet og kva tilskotet er brukt til i eige årsmelding.

Kompetansehevingstilskotet 2017 er rekna ut frå kurstimar i 2014 og 2015.

KursAdmin

Arbeidet med å gjøre KursAdmin (VOFOs felles kursadministrasjonsprogram) funksjonelt, er framleis vanskeleg. VOFO sa i 2016 opp avtalen med leverandøren av programmet. Studieforbundet er, saman med nokre av dei andre studieforbunda, aktivt med i arbeidet med å få til eit alternativt og funksjonelt program. Det blir ikkje halde eigne kurs i å bruke KursAdmin, og kursarrangørane som ikkje allereie er brukarar, blir oppmoda til å

bruke den opne nettløysinga for å söke støtte. Dei aller fleste arrangørar bruker denne løysinga.

Felles avtalar

Gjennom VOFO har Studieforbundet avtale med Kopinor som gjev alle kursarrangørar rett til fri kopiering av beskytta materiell til bruk på kurs. Studieforbundet har også forsikringsavtale som sikrar alle kurslærarar på kurs med statstilskot, om det skulle skje ei ulykke.

Studieplanar

Studieplanane våre er bygd opp etter ei matrise der kvart emne har fleire studieplanar, men med ulikt timetal. Læringsmål og innhald blir endra og tilpassa etter timetal. Det er ei løpende vurdering av korleis studieplanane skal vere. I 2017 har vi laga fleire nye studieplanar, både fordi det kjem nye organisasjonar med nye kurser, men også fordi vi har sett at det er fornuftig å ha meir spesialiserte studieplanar.

Lag /kurs teke ut i intern-kontroll 2017

Studieforbundet har plikt til å kontrollere at tilskotet blir brukt slik formålet blir uttrykt i "Lov om voksenopplæring". Kunnskapsdepartementets revisjonsinstruks stiller krav til korleis kontrollen skal gå føre seg. Det blir jamleg gjennomført stikkprøvekontrollar.

I 2017 vart 25 lag kontrollert

fordelt på 60 kurs:
Internkontrollen viste ingen avvik.

Norges husflidslag

Hamar Husflidslag: 3 kurs
Lørenskog Husflidslag: 3 kurs
Nittedal Husflidslag: 3 kurs
Nordre Ringsaker Husflidslag: 3 kurs
Røros Husflidslag: 3 kurs
Råde Husflidslag: 3 kurs
Østre Toten Husflidslag: 2 kurs
Ås Husflidslag: 3 kurs
23 kurs

Noregs Ungdomslag

Bul Nidaros: 2 kurs
Fiane Ul: 2 kurs
4 kurs

Frilynt Norge

Skirevyen: 3 kurs
Nittedal Teater: 3 kurs
Barne- og ungdomsteateret Tut og Kjør: 3 kurs
Teatergruppen Masken: 3 kurs
12 kurs

NATF

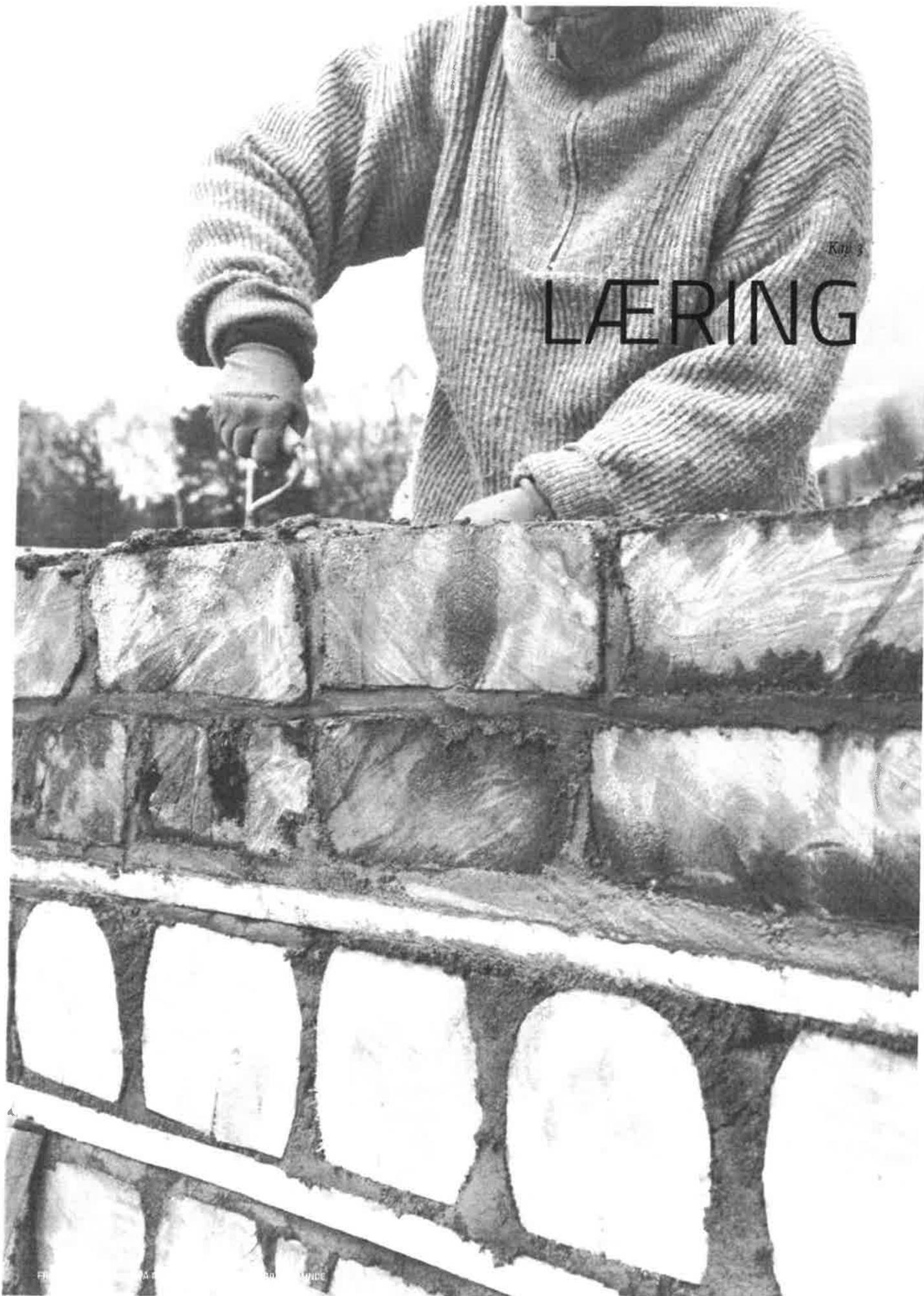
Romerike Friteater: 3 kurs
Unge Spor: 3 kurs
6 kurs

Seniordans Norge

Løten seniordans: 2 kurs
Farsund Seniordans: 1 kurs
Fredrikstad Seniordans: 1 kurs
Buttenkvern seniordans: 2 kurs
Hamar Velferdssentral seniordans: 2 kurs
Sande seniordans: 2 kurs
Dokka Seniordans: 2 kurs
Sør-Fron Seniordans: 1 kurs
13 kurs

Kap. 3

LÆRING

Kurstimar delt på organisasjon

	2015	2016	2017
Norges Husflidslag	6 3094	63 250	65 226
Fnynt Norge	22 139	29 412	27 212
Seniordans Norge	24 616	24 298	25 482
Norges Ungdomslag	14998	16 315	16 154
Norsk Amatørtaterforbund	12 229	10 718	10 264
Forbundet KYSTEN	3 430	5 554	5 059
Halogaland Amatørtateferskap HATS	3 398	3 632	3 672
Norsk Kulturarv	1 819	1 608	1 667
Folkeakademienes Landsforbund			1 095
Studieforbundet kultur og tradisjon	1 155	927	1 015
Vestlandske Teatersenter	1 455	847	603
Slekt og Data	817	803	847
Norsk Quiltforbund	823	652	681
Vestnorsk kultarakademi	203	459	127
Båtlaget Braute	348	347	429
Vikinglaga	129	347	622
Landslaget for lokalhistorie	462	337	491
Organisasjon for scenekjempere i Norge	35	123	80
Norges Mållag	0	102	156
Fantasi forbundet	77	83	80
Fortidsminneforeningen	64	65	179
Knivforeningen i Norge		56	135
Norges museumsforbund	0	0	115
Norsk Folkedraktforum	80	40	61
Norsk Selskap for Fotografi	57	34	57
Memoar			51
Oslo Amatørbryggerlag		33	
Faglærakerne Norge	46	10	
Norsk Målungdom	15	10	
Internasjonalistene	0	0	
Norsk forening for fartøyvern	548	0	
Norsk Forening for Kulturhistorisk Sverdfektning	82	0	
Norske Kvener Forbund/Ruijan Kveenilitto	0	0	
Sum	153 443	160 062	161 560

	2014	2015	2016	2017
Kommunær	328	332	341	346
Arrangørar	927	930	975	988
Kurs	4 941	5 067	5 169	5 260
Deitakarar	39 443	40 423	39 929	41 528
Kurstimar	149 635	152 119	160 062	161 560

Kurstimar delt på fylke

FYLKE	KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TILSKOT
Østfold	228	7032	1 648	48 8782
Akershus	802	27 310	5 544	1 965 681
Oslo	160	6 569	1 169	598 520
Hedmark	355	9 554	2 491	630 601
Oppland	368	10925	2 903	861 917
Buskerud	223	6 153	1 819	485 478
Vestfold	361	12 834	3 217	1 047 657
Telemark	207	7 097	1 909	719 294
Aust-Agder	122	3 612	1 336	319940
Vest-Agder	146	3 893	1 292	283 370
Rogaland	300	8 516	2 251	611 632
Hordaland	428	11 574	3 145	933 361
Sogn og Fjordane	138	3 892	1 439	305 295
Møre og Romsdal	290	7 814	2 549	625 931
Sør-Trøndelag	310	11 371	2 803	930 946
Nord-Trøndelag	178	4 837	1 464	405 325
Nordland	308	9 639	2 180	561 088
Troms	249	6 855	1 766	540 400
Finnmark	87	2 083	603	182 704
SUM	5 260	161 560	41 528	1 259 7922

Kurs, deltagarar og timer delt på emne

EMNE	KURS	DELTAKARAR	TIMAR
Tekstil		1 819	10 557
Dans		1 212	15 503
Teater, revy og drama		701	5 637
Tre		323	1 766
Teikning, maleri, grafikk		298	1 816
Tradisjonsmat		109	1 503
Metall		127	657
Organisasjon		85	870
Miljøvern, friluftsliv, jord og hagebruk		64	367
Anna		522	2 852
Sum	5 260	41 528	161 560

TILRETTELEGGINGS-TILSKOT

Tilretteleggingstilskot blir tildelt kursarrangørar som held kurs der ein eller fleire av deltakarane treng ekstra tilrettelegging for å vera deltakar. Målet med tilskotet er å gjøre det enklare å legge til rette, redusere kostnadane for arrangør, samt fjerne eller lette opplæringshindringar. Kvar

søknad blir individuelt behandla. Tilretteleggingstilskot blir utbetalt etter dokumenterte utgifter og/eller frivillig tilrettelagt innsats. I 2017 laga vi mellom anna ein matrise som definerer ymse kurstypar med behov for ekstra innsats, for å gjøre søkerprosessen for tilrettelegging enklare og meir rasjonell.

KOMPETANSEPLUSS FRIVILLIGHET

Kompetansepluss frivillighet er midlar frå Kompetanse Norge, nasjonalt fagorgan for kompetansepoltikk, til kurs med mål å medverke til å styrke grunnleggande ferdigheiter i lesing, skriving, rekning, munnleg norsk og IKT for vaksne. Målet er at fleire kan ta del i opplæring og utdanning, og gjennom dette få styrka moglegheitene for å kunne delta i arbeidslivet. Vi heldt i 2017 fem kurs innan ordninga. Tre kurs i "Ull på norsk", i samarbeid med Vågå Husflidslag, Volda Husflidslag og Ringebu Fåväng Husflidslag, "Matkultur på norsk" i samarbeid med Folkeakademiet Sørum, og "Manus på norsk" i samarbeid med teatergruppa HotPot. Studieforbundet søker tilskot frå Kompetanse Norge til desse kursa på vegne av, og i samarbeid med lokallaga, i høve til eit oppsett budsjett. Vi har søkt nye kurs for 2018.

Tilretteleggingstilskot

ORGANISASJON	TIISKOT	KURS	DELTAKARAR	TIMAR
Noregs Husflidslag	94 170	19	105	312
Norsk Amatørtatearforbund	42 345	10	89	423
Noregs Ungdomslag	57 430	6	90	158
Seniordans Norge	83 165	13	121	470
Folkeakademienes Landsforbund	100 206	11	44	334
Forbundet Kysten	11 850	3	22	60
Norsk Kulturarv	10380	1	11	32
Noregs Mållag	22 760	4	25	78
Studieforbundet kultur og tradisjon	111 170	11	79	244
SUM	533 476	78	586	2111

FYLKE	TIISKOT	KURS	DELTAKARAR	TIMAR
01 - Østfold	17115	4	32	56
02 - Akershus	44880	6	34	116
03 - Oslo	47080	4	22	120
04 - Hedmark	7880	2	9	20
05 - Oppland	152171	18	113	490
06 - Buskerud	45370	6	41	314
07 - Vestfold	15100	3	18	76

VOFO REISESTIPEND

VOFO har ei reisestipendordning for studiereiser til utlandet. Formålet med ordninga er å bidra til kompetanseheving, motivasjon og idéutvikling i opplæringsarbeidet i studieforbund og medlemsorganisasjonane deira. Studieforbundet lagar prioritert liste blant søkerane våre. I 2017 fekk desse VOFO reisestipend i Studieforbundet kultur og tradisjon.

- › Tuva Løkse, Forbundet KYSTEN
- › Silja Levin, Norges Husflidslag
- › Gerd Gjermundrød Ous, Norges Husflidslag
- › Solveig Torgersen Grinder, Norges Husflidslag (refundert til VOFO grunna sjukdom)
- › Britta Hohne, Norsk Quilteforbund

BÆREKRAFT I BUNADS-NÆRINGA

Norges Husflidslag, Noregs Ungdomslag, Heimen Husflid, Norsk institutt for bunad og folkedrakt og Studieforbundet samarbeider med Skåppå Kunnskapspark as (tidlegare Lillehammer og Gudbrandsdal Kunnskapspark) om prosjektet "Bærekraft i bunadsnæringa". Prosjektet har som mål å skaffe ny kunnskap om tilstand og utfordringar i bunadsnæringa. I 2017 vart det gjennomført ei spørjeundersøking blant bunadstilverkarar for å sjå på styrke og svakheiter ved næringsverksemda i bransjen. Ei undersøking, som vart presentert under Fagdagane 2017, viste eit behov for å styrke den kommersielle sida for å sikre næringssgrunnlaget hjå den enkelte. Det vart sendt ny søknad til Norsk Kulturråd om utviklingsmidlar til eit eige opplæringsprogram for tekstilhandverkarar. Prosjektet fekk avslag. Etter å ha hatt kontakt med Kulturrådet, blir det vurdert å endre søknaden noko og sende ein revidert versjon våren 2018. Prosjektleiar

er Harald Granrud i Skåppå Kunnskapspark as.

KRIK OG KROK

Målet med kampanjen "Krik og krok" har vore å spreie kursaktivitet til nye plassar i landet. I 2017 lykkast vi med å få kurs i 14 av dei 64 kommunane det ikkje hadde vore kurs i dei to føregåande åra. Rapportsystemet vårt er ikkje godt nok til å halde ei skikkelig oversikt over denne aktiviteten. Samstundes som vi fekk kurs i kommunar som hadde mangla aktivitet ei stund, vart andre kommunar utan kurs. Kommunesamanslåing gjorde det også vanskeleg å halde ei god oversikt. Av desse årsakene valde styret å avslutte kampanjen etter 2017. Vi fekk likevel til eit generelt skarpere fokus på å spreie kursaktivitet i kvar krik og krok i landet.

INKLUDERING

Vi jobbar for å kunne tilby alle kvalitativt god opplæring innan kultur og tradisjonsfeltet, og går aktivt ut for å nå personar som ikkje enkelt sjølv finn fram til kursa våre. Rekrutteringskampanjen "Krik og krok" og språkkursa gjennom ordninga Kompetansepluss frivillig, er to konkrete tiltak for å kome formålet vårt i møte. Handlingsplanen for 2015–2017 forsterkar tiltak knytt til at kursverksemda skal bli meir inkluderande og nå ei meir mangfaldig målgruppe. Delar av denne verksemda krev tilrettelegging, og vi rap-

porterer auke i kursaktivitet med tilretteleggingstilskot i 2017. Saman med auke i mengde kursarrangørar, i kurs, kursdeltakarar og kurskommunar, er dette gode signal på at kursa totalt sett når fleire.

FAGDAGANE I BUNAD OG FOLKEDRAKT

Fagdagane i bunad og folkedrakt er eit samarbeid mellom Noregs ungdomslag, Norges Husflidslag, Norsk folkedraktforum, Norsk institutt for bunad og folkedrakt og Studieforbundet kultur og tradisjon. Fagdagane 2017 vart arrangert på Fagernes 28.- 29. august med hovudtema sylv. Målet med fagdagane er å samle ulike delar av bunadsmiljøet i Norge til foredrag, kurs og debatt.

Fagdagane samla i 2017 130 deltakarar. Frå Studieforbundet deltok Linda Aaboen, Torunn Elise Kveen og Kjærsti Gangsø.

KURS I FENGSEL

Studieforbundet arrangerte kurs i fengsel også i 2017, med tilskot fra Justisdepartementet. Studieforbundet opplevde i åra 2015 – 2017 ei halvering av tilskotet, og fekk tildelt 100.00 i 2017. Det vart gjennomført 29 kurs i 2015 og etablert kuraktivitet ved to nye fengsel, 19 kurs i 2016 og berre 11 kurs i 2017. For 2018 er ikkje posten søkbar, og Studieforbundet har ikkje vorte tildelt midlar.

Arbeidet har bygd på samarbeid med lokale fagpersonar og eldsjeler, og blir arrangert under føresetnad av tilskot frå Justisdepartementet. Målgruppa for tilbodet er alle domfelte. Prosjektleiar i 2017 har vore Torunn Elise Kveen.

SCENE ROM

KURS I REGI OG TEATERPRODUKSJON

KURSLÆRAR- OPPLÆRING

Fagleg oppdatering og utvikling av kurslærarar er ansvaret til medlemsorganisasjonane, men Studieforbundet er med på opplæring av kurslærarar når organisasjonane ber om det. I 2017 deltok Studieforbundet på to kurs som fylkeslag i Norges Husflidslag arrangerte, samt på kurslærarkurs for Norsk Kulturarv. Det vart og gjennomført kurslærarsamling 23. mars i Oslo for lærarane på Bunadopplæringa og Vevopplæringa. Der deltok 11 kurslærarar.

KURSARRANGØRKURS

Studieforbundet ser det som viktig å vere der medlemsorganisasjonane er. Studieforbundet deltek etter invitasjon, og på eige initiativ,

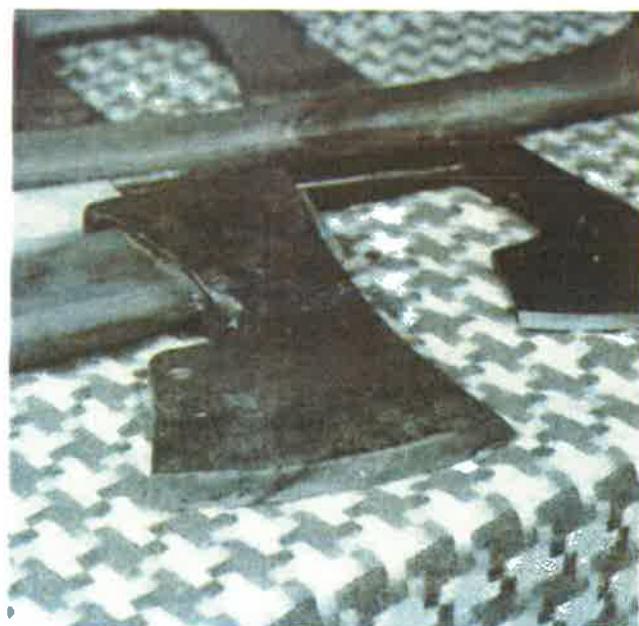
og om det let seg gjennomføre av praktiske årsakar. I 2017 var Studieforbundet med på kursarrangøroplæring på 19 samlingar for 535 deltakarar.

SCENEROM – KURS I REGI OG TEATERPRO- DUKSJON

Studieforbundet samarbeider med Frilynt Norge, Noregs Ungdomslag og Norsk Amatørteaterforbund om utvikling av ny instruktøroplæring for amatørteater. Prosjektet har ei styringsgruppe frå samarbeidsorganisasjonane og prosjektleiar er tilsett i Studieforbundet kultur og tradisjon.

Scenerom bygger på ei spørreundersøking gjennomført i 2015, som undersøkte tilgangen på teaterinstruktørar og kva for kompetanse miljøet

FENGSEL	KURS	DELTA-KARAR	TIMAR
Bredtveit Fengsel	1	6	8
Finnmarksjøen Oslo	1	5	60
Ila fengsel	2	9	35
Trondheim Fengsel	2	19	19
Tønsberg Fengsel, Indre Østfold	2	18	21
Ullersmo Fengsel	3	22	101
Seks fengsel, 11 kurs	11	79	244

ØKSEUTSTILLING PÅ HIERLEID
FOTO: TORUNN ELISE KVEEN

innehav. Prosjektet undersøkte i tillegg behov for, og ønskje om innhald i ei framtidig felles opplæring. Undersøkinga gav signal om behov både for vidareutdanning og opplæring på grunnivå. I tråd med resultat av kartlegginga, har Studieforbundet gjennomført to testkursrekker på fire modular kvar, på grunnivå, ei i Oslo og ei i Sandefjord. Ny og justert kursrekke er på trappene i Oslo, med oppstart i april 2018.

TRESEMINARET 2017

TREseminaret er eit samarbeidsprosjekt mellom Dovre handverkssenter, Handverksskolen, Norges Husflidslag, Senter for bygdekultur og Studieforbundet kultur og tradisjon. TREseminaret blir arrangert årleg i vike 17 ved Hjerleid skole og håndverks-senter på Dovre. Seminaret er eit fagseminar med handverks-og husflidsteknikkar i tre. Studieforbundet, ved Linda Aaboen, var prosjektleiar for TREseminaret 2017. Det vart gjennomført 15 kurs med til saman 109 deltarar. TREseminaret gjev årleg tilbod om kurs til 5. og 8. klassetrinn i regionen. I 2017 deltok 114 elevar frå fire skular på ulike aktivitetar.

BUNADOPPLÆRINGA

Bunadopplæringa er ei kursrekke på seks modular, og ein tilleggsmodul i mønsteravtak og gradering, som følger læreplanen i bunadtilverkarfaget

VG3/opplæring i bedrift. Dette er eit samarbeid mellom Norges Husflidslag (NH), Noregs Ungdomslag (NU), Norsk folkedraktforum (NFF) og Studieforbundet kultur og tradisjon. Kursrekka kan inngå som ein del av grunnlaget for å gå opp som praksiskandidat og ta sveinebrev. Modulane har vore arrangert på Raulandsakademiet i Rauland og Norsk institutt for bunad og folkedrakt på Fagernes. Kurslærarar har vore Eli Vesaaas, Mona Løkting, Kathrine Bringsdal, Joar Vaagø, Barbro Tronhus Storlien, Torild A. Fossnes, Inger Petersen, Ann Lundekvam og Hege-Therese Nilsen.

Modulane i Bunadopplæringa:

- › Modul 1: Introduksjon til bunadtilverkarfaget, 16 deltarar (Kursrekke 2017 - 2020)
- › Modul 1: Introduksjon til bunadtilverkarfaget, 21 deltarar (Kursrekke 2017 - 2019)
- › Modul 3: Sting, saum og brodering, 20 deltarar (Kursrekke 2016 - 2018)
- › Modul 4: Skjorte og linsaum, 17 deltarar (Kursrekke 2016 - 2018)
- › Modul 6: Saum i kvinnebu-nad og innføring i tilpassing, 19 deltarar (Kursrekke 2017 - 2019)

Tilleggsmodul for Bunadopplæringa:

- › Mønsteravtak og gradering, 16 deltarar

VEVOPPLÆRINGA

Vevopplæringa er ei kursrekke på sju modular, og ein tilleggsmodul i snorer og band, som følger læreplanen i handvevarfaget VG3/opplæring i bedrift. Dette er eit samarbeid mellom Norges Husflidslag og Studieforbundet kultur og tradisjon. Kursrekka går over tre år og kan inngå som ein del av grunnlaget for å gå opp som praksiskandidat og ta sveinebrev. Modulane har vore arrangerte på Raulandsakademiet på Rauland i Telemark. Kurslærarar har vore Rita Vistad, Bjørg Hustad, Eli Wendelbo, Brita Been og Hilde Opedal Nordby.

Modulane i Vevopplæringa:

- › Modul 3: Kyper og kyprvari-antlar, gruppe I, 7 deltarar (Kursrekke 2016 - 2019)
- › Modul 3: Kyper og kyprvari-antlar, gruppe II, 8 deltarar (Kursrekke 2016 - 2019)
- › Modul 4: Sateng og dreiel, gruppe I, 8 deltarar (Kurs-rekkje 2016 - 2019)
- › Modul 4: Sateng og dreiel, gruppe II, 10 deltarar (Kursrekke 2016 - 2019)
- › Modul 6: Dobbeltvev, 7 deltarar (Kursrekke 2014 - 2017)
- › Modul 7: Bindetrådsteknik-kar/ dobbeltsidige bindingar, 6 deltarar (Kursrekke 2014 - 2017)

Tilleggsmodul for Bunadopplæringa og Vevopplæringa:

- › Korleis starte eiga verksemnd?, 20 deltarar

TREBÅTBYGGJAR

Hausten 2017 starta kursrekka i Trebåtbyggjar. Den modulbaserte kursrekka i trebåtbyggfaget er eit samarbeid mellom Studieforbundet kultur og tradisjon og Forbundet KYSTEN. Kursrekka bygger på læreplan for trebåtbyggfaget Vg3/ opplæring i bedrift. Modulane har vore arrangert på to ulike stadar; Museet Kystens Arv i Stadsbygd og Risør Trebåtbyggeri i Risør.

- › Modul 1: Materialkunnskap og rothogst, 10 deltakarar
- › Modul 2: Utstikking av hudenplank og tetting av skroget, 9 deltakarar

HANDVERKSSKOLEN AS

Studieforbundet kultur og tradisjon og Norsk Kulturarv eig Handverksskolen AS på Dovre i Oppland fylke. Studieforbundet eig 33,3 % av aksjane. Handverksskolen AS er ein vidaregåande skule godkjent etter Friskoleloven, til å tilby Vg2 Design og trearbeit/Vg2 Smed, med vekt på treskjering og smiing. Det er to klassar med godkjenning for å ta inn 30 elevar.

Studieforbundet sine representantar i formelle organ: Kjærsti Gangsø (styreleiar), Solveig Torgersen Grinder (styremedlem) og Bjørg Schultz (leiar i valkomiteen).

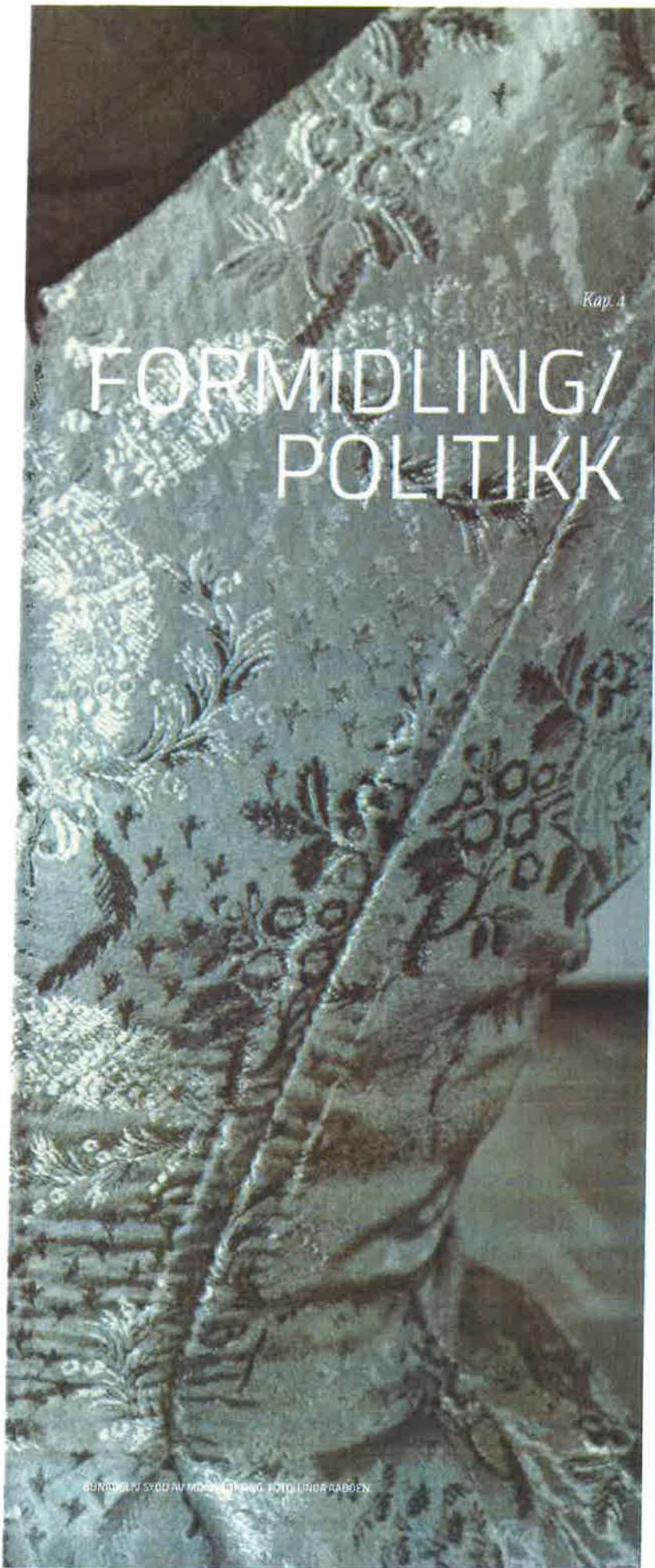
STATUS FOR STUDIEFORBUNDET SOM TILBYDAR AV HØGARE UTDANNING

Studieforbundet har gjennom fleire år samarbeidd med NTNU om høgskulekurs. Dette var etter- og vidareutdanningskurs der NTNU har godkjent studieplan og fagpersonell, og Studieforbundet har hatt ansvar for gjennomføring og økonomi. Det har og vore andre samarbeidspartar med i dei ulike kurstilboda. Ein gjennomgang av

Studietsynsforskrifta førte til at kurstilboda våre ikkje lenger vart godkjent. NOKUT vedtok i 2017 ny Kvalitetsforskrift som for så vidt opnar for å re-establere samarbeid med UH-sektoren om tilbod. Det seier seg likevel i praksis å vere svært vanskeleg å få dette til. Studieforbundet har i 2017 hatt møter med fleire universitet og høgskular for å finne løysningar. Ved årsskiftet 2017/2018 er saka uviss.

FRÅ SCENEROM, KURS I REGI OG TEATERPRODUKSJON (Foto: TORUNN LISE KVELD)

FORMIDLING/ POLITIKK

Kap. 4

MEDLEMSKAP

Voksenopplæringsforbundet, VOFO
Studieforbundet er medlem i VOFO og deltar i aktivitetar og nettverket av studiesforbund i Norge. Kjærsti Gangsø er styremedlem i perioden 2017-2019. Eli Ulvestad er medlem i valkomiteen.

Frivillighet Norge

Studieforbundet er medlem i Frivillighet Norge. Eli Ulvestad er vald som nestlediar i styret. Kjærsti Gangsø møtte som Studieforbundets representant på årsmøtet.

Forbundet Nordisk Vuxenupplysning, FNV
FNV er eit samarbeid mellom studieforbund frå Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Samarbeidet består i to årlege møtestader, generalsekretærmøte i januar og årsmøte/årskonferanse i september. Kjærsti Gangsø møtte på generalsekretærmøtet i januar.

Årsmøte/årskonferansen 2017 var i Helsinki, Finland. Eli Ulvestad, Linda Thiis og Kjærsti Gangsø var våre representantar. Ivar Odnes frå Senterpartiets studieforbund er styremedlem og Kjærsti Gangsø er varamedlem.

Teateralliansen

Teateralliansen skal auke samarbeidet mellom nasjonale, frivillige og demokratiske amatørteaterorganisasjonar, og ivareta og fremme felles faglege og interessepolitiske saker. I 2017 er Frilynt Norge, Norsk Amatørteaterforbund, Noregs Ungdomslag, Norsk musikkråd og Studieforbundet kultur og tradisjon medlemsorganisasjonar. Studieforbundet fikk 675.000 i tilskot til å utvikle og utprøve teaterinstruktøropplæringa Scenerom.

Kjærsti Gangsø er styremedlem, med Torunn Elise Kveen som vara.

Kulturalliansen

Kulturalliansen er en samanslutning for frivillige kulturorganisasjonar i Norge og arbeider for å styrke posisjon og rammevilkår i samfunnet for det frivillige kulturfellet. Kulturalliansen vart formelt stifta i 2016. Studieforbundet er observatørorganisasjon. Torunn Elise Kveen møtte på årsmøtet 27.04.2017.

Rådet for folkemusikk og folkedans (Rff)

Rådet for folkemusikk og folkedans er eit nettverk som årleg arrangerer representantskapsmøte med deltakarar frå eit breitt folkemusikk- og folkedans- og arkivmiljø. Representantskapsmøtet vel eit råd på sju personar som skal vera talerøy for feltet mellom møta. Kjærsti Gangsø er vald til nestleiar i Rådet og til styremedlem i Stiftinga for folkemusikk og folkedans.

Nettverket «løfte handverket»
Norsk handverksinstitutt har ansvar for nettverket "Løfte handverket", som organiserer årlege møtestader og seminar. Linda Aaboen har delteke i nettverket på vegne av Studieforbundet.

ARENDAKSUKA

Arendalsuka er Noregs største, politiske møteplass, ein årleg møtearena mellom næringsliv og politikarar, lokalisert i Arendal. Studieforbundet var representert med Eli Ulvestad, Solveig Torgersen Grinder,

Torunn Elise Kveen og Kjærsti Gangsø frå 15.-17. august 2017. Studieforbundet deltok på VOFO sitt arrangement, der Torunn Elise Kveen fortalte om erfaringar med inkludering, på arrangement i Folkeuniversitetet der Kjærsti Gangsø fortalte om erfaring med å tilby høgare utdanning, og det vart gjennomført politiske møter med eit utval enkeltpolitikarar. Studieforbundet var og til stades på fleire debattar om kunnskapspolitikk og besøkte stand til andre studieforbund.

STATSBUDSJETT 2018

Regjeringa Solberg la fram forslag til statsbudsjett for 2018 12. oktober 2017. Departementet foreslo å redusere løyvinga til 185 978 000 kroner, ein reduksjon på 22,5 mill. kroner samanlikna med nivået i 2017. Reduksjonen skulle ikkje påverke storleiken på tilretteleggingstilskotet. Også ordninga Kompetansepluss var føreslått kutta frå 163 237 millionar kroner i 2017 til 157 167 millionar kroner i 2018, ein nedgang på over 6 millionar. Studieforbunda,

saman med VOFO, sette i verk ei enorm mobilisering gjennom medlemsorganisasjonar, fylkesledd, og einskildpersonar for å forhindre kuttet gjennom kontakt med lokale og regionale politikarar, oppslag i media og synleggjering av kor viktig opplæring og VO-tilskotet er for lokalt kulturarbeid og ivaretaking av kulturarven. Studieforbundet opplevde eit stort engasjement frå medlemmane våre, fylkesledd, organisasjonar, lokallag og enkelt-eldsjeler. Eit imponerande mengd lesarinnlegg, artiklar

og oppslag er skreve i over 100 forskjellige lokal-, regional-, og riksmedium. Arbeidet ført fram, og Regjeringas budsjettforhandling ført til reversering av det føreslattede kuttet. Fleire av dei andre opposisjonspartia hadde også ei reversering av kuttet i sine alternative budsjett.

SKRIFTLEG INNSPEL PÅ HØYRINGAR

Studieforbundet sendar skriftlege innspel på høyringar i aktuelle sakar til myndighetene, medlemsorganisasjonar

og ved andre aktuelle sakar. Studieforbundet sendte høyringsuttale på fem sakar i 2017:

- › Til Stortinget v/ Familie- og kulturkomiteen, Innspel til høyring om åndsverklova
- › Fagleg råd for design og handverk i UDIR, om struktur i fag og yrkesopplæring
- › Kunnskapsdepartementet, svar på høyring om ny struktur I fag- og yrkesopplæringa
- › Kulturdepartementet, innspel til Frivillighetsmelding
- › Kulturdepartementet, innspel til Kulturmelding

FYLKESLEDD I STUDIEFORBUNDET KULTUR OG TRADISJON

FYLKESLEDD

I følge Lov om voksenopplæring skal Studieforbundet ha ei regional organisering. Kva for organisasjonsform og oppgåver som skal ligge til den enkelte regionen, seier loven ingenting om. Studieforbundet kultur og tradisjon har vald å etablere fylkesledd med organisasjonsnummer og fylkeskontaktar i kvart fylke.

I enkelte fylke er det støtte til dei regionale avdelingane i Studieforbundet. Tilskotsordninga frå fylkeskommunane til organisasjonane er under press, og fleire fylke har antyda at det er utbetalet fylkeskommunal støtte for siste gong i 2017. I 7 av fylka våre vart det ikkje gjeve fylkeskommunal støtte til studieforbunda. For 2016 var dette talet 8, og det gler oss stort at Studieforbundet kultur og tradisjon Rogaland har motteke støtte frå sin fylkeskommune for 2017.

I fylke utan tilskot er det ikkje grunnlag for samarbeid mellom studieforbunda, eller utviklingsarbeid saman med fylkeskommunen innan kurs og opplæring på fagfeltet for voksenpedagogikk. Dei enkelte fylkesledda i studieforbundet må difor definere oppgåvane

sine etter tilgjengelege økonomiske ressursar og motivasjon. Studieforbundet kultur og tradisjon er godt representert i styra i dei regionale ledda i Voksenopplærings forbundet (VOFO).

Studieforbundet arrangerer annakvart år ei samling for fylkesledda. Føresetnaden for deltaking på samlingane er at dei skal gje fagleg påfyll, informasjon frå Studiefor-

bundet og motivasjon for å drive organisasjonsarbeid i Studieforbundet. I 2017 vart det ikkje halde slik samling, sidan denne finn stad i partalsår. Kommande samling er i 2018.

Tilsette i Studieforbundet deltek og på organisasjon- eller medarbeidarsamlingar ute i regionene etter ønskje frå styra i fylkesledda. I 2017 deltok vi på eitt slik arrangement.

FYLKE	STYREMEDLEMMAR- FYLKESLEDD	ORGANISASJON	FYLKESTILSKOT 2017	FYLKESTILSKOT 2016	REPRESENTERTE I VOFO-FYLKE
Østfold	Bjørg Lundeby	Norges Husflidslag	44 674	42 432	Bjørg Lundeby
Akershus	Anne Langøy	Norges Husflidslag	125 336	115 950	
Oslo	Jeanette Ajer	Norges Husflidslag	0	0	Jeanette Ajer
Hedmark	Arild Larsen	Norges Husflidslag	61 310	82 975	Inger Mana Sundal
Oppland	Brita Rusten Amot	Norges Husflidslag	0	0	Brita Rusten Amot
Buskerud	Rita Vistad	Norges Husflidslag	61 470	76 900	Rita Vistad
Vestfold	Inger Brynhildsen	Norges Husflidslag	0	0	Kari Lie
Telemark	Kari Lie	Noregs Ungdomslag	19 600	19 600	Kari Lie
Aust-Agder	Bente Hove Lyding	Norges Husflidslag			
Vest-Agder	Kari Mysen	Noregs Ungdomslag	0	0	Borgny Laver
Rogaland	Kristin B. Rasmussen	Norges Husflidslag	23 860	0	Synnøve Gran Særskår
Hordaland	Gunn Hauge	Norges Husflidslag	36 786	40 484	Bjørg G Gravdal
Sogn og Fjordane	Synnøve Eriksen Vadøy	Norges Husflidslag	0	0	
Møre og Romsdal	Asbjørn Hjertvik	Seniordans Norge	66 156	87 858	
Sør-Trøndelag	May Synnøve Selbekk	Norges Husflidslag	0	0	May Synnøve Selbekk
Nord-Trøndelag	Tove Solvang Rian	Norges Husflidslag	78 077	51 103	Elin Setvik Johannessen
Nordland	Inger Larsen	Norges Husflidslag	0	0	Svenn Holdahl
Troms	Astrid Isaksen	Norges Husflidslag	28 300	54 348	Johanne Kjeldsberg
Finnmark	Anne-Karin Jungsård	Norges Husflidslag	47 961	53 327	
SUM			694 730	707 877	

ØSTFOLD

Organisasjonsnummer: 997743091

Styremedlemmar:

- › Bjørg Lundeby, Norges Husflidslag
- › Hilde Lindemann, Norges Husflidslag
- › Ragnhild Alm Kragen, Seniordans Norge
- › Gro Staal Martinsen, Norges Husflidslag
- › Randi Myrvang, Seniordans Norge

Studieforbundet kultur og tradisjon i Østfold mottok 44.674,- kroner i tilskot frå Østfold fylkeskommune i 2017. Dette er ein liten oppgang på 2.242,- kroner frå i 2016. Det er auke i kurs, deltararar og kurstimar i 2017, så vel som i 2016. Medlemsorganisasjonane mottok gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon 488.782,- kroner i statleg støtte til kurs og opplæring i Østfold i 2017.

Bjørg Lundeby representerte Studieforbundet kultur og tradisjon i Østfold i styret i VOFO Østfold i 2017.
Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Østfold:

Bjørg Lundeby representerte Studieforbundet kultur og tradisjon i Østfold i styret i VOFO Østfold i 2016.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Østfold:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIJSKOT
2017	228	7 032	488 782
2016	210	6 060	412 809

AKERSHUS

Organisasjonsnummer: 997671635

Styremedlemmar:

- › Anne Langøy, Norges Husflidslag
- › Anne Marie Madssveen, Norges Husflidslag
- › Gunnar Høiås, Seniordans Norge
- › Olav Broen, Seniordans Norge
- › Inger Sjøberg, Norges Husflidslag

Studieforbundet kultur og tradisjon i Akershus mottok

125.336,- kroner i tilskot frå Akershus fylkeskommune i 2017. Dette er ei auke frå 2016, ei auke på heile 9386,- kroner. Talet på kurs har hatt ein liten nedgang, og det same gjeld deltararar. Medlemsorganisasjonane mottok 1.965.681,- kroner i statleg støtte gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon til kurs og opplæring i Akershus i 2017.

Studieforbundet kultur og tradisjon i Akershus har ikkje hatt styrerepresentasjon i VOFO Akershus i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Akershus:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIJSKOT
2017	802	27 310	5.564
2016	899	30 050	5 506

OSLO

Organisasjonsnummer: 999137474

Styremedlemmar:

- Jeanette Ajer, Norges Husflidslag
- Ellen Rygh, Norges Husflidslag

Studieforbundet kultur og tradisjon i Oslo mottok ikke tilskot frå Oslo fylkeskommune i 2017. Studieforbundet mottok heller ikkje støtte i 2016. Mengde kurs i fylket er gått litt ned i 2017 etter ein liten oppsving året før. Mengde deltararar går ned. Medlemsorganisasjonane mottok 598.520,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Oslo i 2017. Studieforbundet kultur og tradisjon i Oslo har hatt Jeanette Ajer som styremedlem i VOFO Oslo i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Oslo:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIJSKOT
2017	160	6569	1 169
2016	201	8 080	1 475

HEDMARK

Organisasjonsnummer: 997111273

Styremedlemmar:

- › Arild Larsen, Norges Husflidslag
- › Inger Maria Sundal, Norges Husflidslag
- › Ola Lilleåsen, Noregs Ungdomslag
- › Kåre Opheim, Seniordans Norge

Studieforbundet kultur og tradisjon i Hedmark mottok 61.310,- kroner i tilskot frå Hedmark fylkeskommune i 2017. I 2016 mottok Studieforbundet 82.975,- kroner frå fylket. Dette er ein betydeleg nedgang på heile 21.665,- til tross for at mengde kurs, timer og deltakarar har hatt ein oppgang i 2017.

Medlemsorganisasjonane mottok 630.601,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Hedmark i 2017. Studieforbundet kultur og tradisjon i Hedmark var representert ved Inger Maria Sundal i styret i VOFO Hedmark i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Hedmark:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIJSKOT
2017	355	9 554	630 601
2016	348	9 030	615 896

OPPLAND

Organisasjonsnummer: 897843862

Styremedlemmar:

- › Brita Rusten Åmot, Norges Husflidslag

Studieforbundet kultur og tradisjon i Oppland mottok ikkje tilskot frå Oppland fylkeskommune i 2017. Studieforbundet mottok heller ikkje støtte i 2016. Det er framleis ein nedgang på mengde kurs, timer og deltakarar i Oppland. Medlemsorganisasjonane mottok 861.917,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs

og opplæring i Oppland i 2017. Brita Rusten Åmot representerer Studieforbundet kultur og tradisjon i Oppland i styret i VOFO Oppland i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Oppland:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIJSKOT
2017	368	10 925	861 917
2016	372	11 284	966 871

BUSKERUD

Organisasjonsnummer: 994481851

Styremedlemmar:

- › Rita Vistad, Norges Husflidslag
- › Randi Jensen, Norges Husflidslag
- › Rønnaug Ust, Seniordans Norge
- › Marianne Ljosåk, Norges Husflidslag

Studieforbundet kultur og tradisjon i Buskerud mottok 61.470,- kroner i tilskot frå Buskerud fylkeskommune i 2017. I 2016 mottok Studieforbundet 76.500,- i tilskot. Studieforbundet har halde fram med god utvikling, og fått ei enda større auke enn frå 2015 til 2016 i arrangerte kurs, samt ei god auke i timetal og deltakarar. Medlemsorganisasjonane mottok 485.478,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Buskerud i 2017.

Studieforbundet kultur og tradisjon i Buskerud var representert ved Rita Vistad i VOFO Buskerud i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Buskerud:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIJSKOT
2017	723	6 153	485 478
2016	173	4 403	356 072

VESTFOLD

Organisasjonsnummer: 990624984

Styremedlemmar:

- › Inger Brynhildsen, Norges Husflidslag

Studieforbundet kultur og tradisjon i Vestfold mottok heller ikkje i 2017 tilskot frå Vestfold fylkeskommune. Det same var tilfelle i 2016. Det har derimot vore ei positiv auke i kursmengde, timer og deltagarar i 2017, og medlemsorganisasjonane mottok 1.047.657,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Vestfold dette året. Studieforbundet kultur og tradisjon i Vestfold har hatt styrerepresentasjon i VOFO Vestfold ved Kari Lie (SKT Telemark) i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Vestfold:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIJSKOT
2017	361	12 834	1 047 657
2016	302	11 028	934 083

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Telemark:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIJSKOT
2017	207	7 097	1 909
2016	189	6 002	1 557

AUST-AGDER

Organisasjonsnummer: 998065593

Styremedlemmar:

- › Bente Hove Lyding, Norges Husflidslag
- › Aud Kari Olsbu, Norges Husflidslag)
- › Magne Blågestad, Noregs Ungdomslag
- › Halldan Mørland, Slekt og Data

Studieforbundet kultur og tradisjon i Aust-Agder fekk i 2017 101.200,- kroner i støtte frå fylkeskommunen, ei god auke ifrå året før. Det har vore nedgang i kurstimar, medan mengde kurs og deltagarar har gått noko opp i høve til i 2016. Medlemsorganisasjonane mottok 319.940,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Aust-Agder i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Aust-Agder:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIJSKOT
2017	122	3 612	1 226
2016	118	4 755	1 219

TELEMARK

Organisasjonsnummer: 997466802

Styremedlemmar:

- › Kari Lie, Noregs Ungdomslag
- › Solveig Myrtrøen, Norges Husflidslag
- › Else Prestvik, Seniordans Norge
- › Ingrid Venanger, Slekt og data

Studieforbundet kultur og tradisjon i Telemark mottok 19.600,- kroner i tilskot frå Telemark fylkeskommune i 2017. Nøyaktig det same som i 2016. Studieforbundet i Telemark har hatt ei auke i kursmengde, timer og deltagarar også i 2017. Medlemsorganisasjonane mottok 719.294,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Telemark i 2017. Kari Lie representerer Studieforbundet kultur og tradisjon Telemark i VOFO Telemark i 2017.

VEST-AGDER

Organisasjonsnummer: 898196992

Styremedlemmar:

- › Kari Mysen, Noregs Ungdomslag
- › Turid K. Eikt, Norges Husflidslag
- › Kathrine H. Bringsdal, Norges Husflidslag
- › Tor Steinar Fromreide, Norges Ungdomslag

Studieforbundet kultur og tradisjon i Vest-Agder mottok heller ikke tilskot frå Vest-Agder fylkeskommune i 2017, som også var situasjonen i 2016. Mengde kurs og timer har auka, medan deltakartalet har gått noko ned i 2017. Medlemsorganisasjonane mottok 283.370,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Vest-Agder i 2017. Borghild Løver representerte Studieforbundet kultur og tradisjon i Vest-Agder i styret i VOFO Agder i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Vest-Agder:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIISKOT
2017	146	3 893	283 370
2016	126	3 543	277 727

HORDALAND

Organisasjonsnummer: 997898036

Styremedlemmar:

- › Gunn Hauge, Norges Husflidslag
- › Brita Hekland, Norges Husflidslag
- › Torgeir Evjen, Forbundet KYSTEN
- › Hanne Y. Aadland, Noregs Ungdomslag
- › Bjørg Haukeland Gravdal, Seniordans Norge

Studieforbundet kultur og tradisjon i Hordaland mottok 36.786,- kroner i tilskot frå Hordaland fylkeskommune i 2017. I 2016 var tilskotet 40.484,- kroner. Studieforbundet har hatt ei stabilt kurstal, medan timer og deltakarar sank noko i 2017. Medlemsorganisasjonane mottok 933.361,- kroner i 2017 gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Hordaland. Bjørg Haukeland Gravdal representerte Studieforbundet kultur og tradisjon i Hordaland i styret i VOFO Hordaland i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Hordaland:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIISKOT
2017	428	11 574	3 134
2016	428	12 875	3 279

ROGALAND

Organisasjonsnummer: 997645227

Styremedlemmar:

- › Kristin B. Rasmussen, Norges Husflidslag
- › Einar Heien, Seniordans Norge
- › Anne Margrethe Myhre, Norges Husflidslag

Studieforbundet kultur og tradisjon i Rogaland mottok 23.860,- kroner i tilskot frå Rogaland fylkeskommune i 2017. Fylkeskommunen i Rogaland har ikkje gjeve tilskot korkje i 2015 eller 2016. Kurstalet har vore stabilt, medan timer og deltakarar har hatt ei lita auke i 2017. Medlemsorganisasjonane mottok 611.632,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Rogaland i 2017. Synnøve Gran Sørskår har vore representant i VOFO Rogaland i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Rogaland:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIISKOT
2017	300	8 516	611 632
2016	301	8 736	641 911

SOGN OG FJORDANE

Organisasjonsnummer: 998462487

Styremedlemmar:

- › Synnøve E. Vadøy, Norges Husflidslag
- › Olaug B. Gjengedal, Seniordans Norge
- › Inge Masdal, Noregs Ungdomslag

Studieforbundet kultur og tradisjon i Sogn og Fjordane mottok ikkje tilskot frå Sogn og Fjordane fylkeskommune i 2017. Fylkeskommunen ga heller ikkje tilskot i 2016. Medlemsorganisasjonane mottok 305.295,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Sogn og Fjordane i 2017. VOFO Sogn

og Fjordane vart avvikla i november 2015, slik har det ikkje vore nokon representant frå Studieforbundet kultur og tradisjon sidan.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Sogn og Fjordane:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIISKOT
2017	138	3 892	1 439
2016	124	3 366	1 357
			305 295
			290 268

MØRE OG ROMSDAL

Organisasjonsnummer: 989367722

Styremedlemmar:

- › Asbjørn Hjertvik, Seniordans Norge
- › Hilde Bøhn, Norges Husflidslag
- › Åge Nortun, DIS-Norge
- › Odd Geir Løvold, Noregs Ungdomslag
- › Marianne Fivelstad, Noregs Ungdomslag

Studieforbundet kultur og tradisjon i Møre og Romsdal mottok 66.156,- kroner i tilskot frå Møre og Romsdal fylkeskommune i 2017. Ein nedgang på 21.702,- kroner frå 2016. Både mengde kurs, timer og deltakarar har hatt ei auke i 2017. Medlemsorganisasjonane mottok 625.931,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Møre og Romsdal i 2017. Studieforbundet kultur og tradisjon i Møre og Romsdal har ikkje hatt nokon representant i VOFO Møre og Romsdal for 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Møre og Romsdal:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIISKOT
2017	290	7 814	2 549
2016	284	7 438	2 523
			625 931
			630 579

SØR-TRØNDELAG

Organisasjonsnummer: 997695291

Styremedlemmar:

- › May Synnøve Selbekk, Norges Husflidslag
- › Brynhild Aftret, Landslaget for lokalhistorie
- › Ola Lilleøkdal, Seniordans Norge

Studieforbundet kultur og tradisjon i Sør-Trøndelag mottok ikkje tilskot frå Sør-Trøndelag fylkeskommune i 2017. Fylkeskommunen gav heller ikkje tilskot i 2016. Både kursmengde, timer og deltakarar har hatt ei auke 2017. Medlemsorganisasjonane mottok 930.946,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Sør-Trøndelag i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Sør-Trøndelag:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIISKOT
2017	310	11,371	2 803
2016	289	9,443	2 795
			930 946
			809 734

NORD-TRØNDELAG

Organisasjonsnummer: 984208006

Styremedlemmar:

- › Tove Solvang Rian, Norges Husflidslag
- › Dagrun Gravbrøt, Seniordans Norge
- › Bjørnar Gulstad, Noregs Ungdomslag
- › Elin Søtvik Johannessen, Norges Husflidslag

Studieforbundet kultur og tradisjon i Nord-Trøndelag mottok 78.077,- kroner i tilskot frå Nord-Trøndelag fylkeskommune i 2017, ein oppgang på 26.974,- i høve til 2016. Mengde kurs og timer har hatt ein nedgang, det same gjeld for talet på deltakarar. Medlemsorganisasjonane mottok 405.325,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Nord-Trøndelag i 2017.

Elin Søtvik Johannesen har representert Studieforbundet kultur og tradisjon i Nord-Trøndelag i VOFO Nord-Trøndelag i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Nord-Trøndelag:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIISKOT
2017	178	4 837	1 464
2016	208	6 873	1 491

NORDLAND

Organisasjonsnummer: 999563430

Styremedlemmar:

- › Inger Larsen, Norges Husflidslag
- › Svenn Holdahl, Norges Husflidslag
- › Frode Moen, Noregs Ungdomslag
- › Pia Birgitte Jessen, HATS
- › Edith Eliassen, Seniordans Norge

Studieforbundet kultur og tradisjon i Nordland mottok ikke tilskot fra Nordland fylkeskommune i 2017. I 2016 var det heller ikke utbetalt tilskot fra fylket. Det har vore ei auke både i kurs, kurstimar og deltagarar i 2017. Medlemsorganisasjonane mottok 661.088,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Nordland i 2017. Svenn Holdahl har representert Studieforbundet kultur og tradisjon i VOFO Nordland i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Nordland:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIISKOT
2017	308	9 539	2 180
2016	282	9 013	2 158

TROMS

Organisasjonsnummer: 997971833

Styremedlemmar:

- › Astrid Isaksen, Norges Husflidslag
- › Nelly Zakariassen, Norges Husflidslag
- › Johanne Kjeldsberg, HATS
- › Audhild Myrvoll, Seniordans Norge
- › Asbjørg Botolfsen, Noregs Ungdomslag

Studieforbundet kultur og tradisjon i Troms mottok 28.300,- kroner i tilskot fra Troms fylkeskommune i 2017, nesten ei halvering i høve til 2016, med ein nedgang på 25.048,- kroner. Kursaktiviteten, timar og deltagarar er stabilt. Medlemsorganisasjonane mottok 540.400,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Troms i 2017. Johanne Kjeldsberg har representert Studieforbundet kultur og tradisjon i styret i VOFO Troms i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Troms:

KURS	TIMAR	DELTAKARAR	TIISKOT
2017	249	6.355	1 766
2016	270	7 145	1 983

FINNMARK

Organisasjonsnummer: 920503810

Styremedlemmar:

- › Anne Karin Jungård, Norges Husflidslag
- › Svein Thomassen, Noregs Ungdomslag
- › Elizabeth Hannevig Karlsen, Seniordans Norge
- › Irene Nordhaug Hansen, HATS

Studieforbundet kultur og tradisjon i Finnmark mottok 47.961,- kroner i tilskot frå Finnmark fylkeskommune i 2017. I 2016 har Studieforbundet fått 53.327,- kroner i tilskot frå fylket. I Finnmark har kursaktiviteten auka betrakteleg, med bortimot dobling av kurs og deltagarar, og meir enn dobling av kurstimar. Medlemsorganisasjonane mottok 182.704,- kroner gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon i statleg støtte til kurs og opplæring i Finnmark i 2016. Studieforbundet kultur og tradisjon i Finnmark var representert ved Kari Skadsem i VOFO Finnmark i 2017.

Kursstatistikk for Studieforbundet kultur og tradisjon i Finnmark:

	KURS	TIMAR	DELTAKÅRAR	TIISKOT
2017	87	2083	603	182 704
2016	45	993	375	79 760

FRÅ BUNADOPPLÆRINGA FOTO ANNE SILJE BERG

STUDIEFORBUNDET ER 20 ÅR

Studieforbundet kultur og tradisjon er ein symbolorganisasjon når det gjeld frivillig flytting ut av storbyen. I år feirar "kjerringa mot straumen" 20 år," skreiv lokalavisa Norddalen om oss i høve vår markering av fjorårets 20-årsjubileum lokalt på kontoret i Vågå.

Studieforbundet vårt slik vi kjerner det i dag, vart etablert i desember 1997. Den gongen var det fire medlemsorganisasjonar og Kjærsti Gangsø var den fyrste tilsette. Da familien Gangsø ville ut av byen, vart det på spørk forslått at Studieforbundet kunne følgje med slik at ho slapp å slutte. Den tanken gav dei ikkje heilt slepp på, og det heile enda med at dei tilsette sprekt og friskt gav seg med til Vågå i 2001. Da hadde Studieforbundet 12 medlemsorganisasjonar. I dag har det talet vaks til 46, og Studieforbundet har seks tilsette.

20års-jubileet vart markert på fleire arenaer, i etappar og som små drypp gjennom heile året. Vi stilte i høve jubileet i Vågå kommunestyre. Utanom markering lokalt på Vågå Næringshage, hadde vi ein følgjetong på facebook, med konkurransar, gode læringshistorier og attendeblikk gåande gjennom heile året.

I samband med årsmøtet arrangerte vi festmiddag for årsmøtedeltakarar og inviterte

gjestar, og som det sommer seg, hadde vi ballongar, kake, song og feiring under årsmøtet.

Vi la opp til eit framtidsseminar med Eirik Newth som ein del av 20-årsjubileet vårt. Dette måtte vi dessverre utsetje. Seminaret er nå sett opp våren 2018 med Erik F. Øverland som innleiar.

BILDE TIL HØIGRE: KONKURRANSAR OG FEIRING I HØVE STUDIEFORBUNDETS 20ÅRSJUBILEUM

– Ein symbolorganisasjon

Studentforeninga har i dag 1000 medlemmer og er vennligst gitt av Studieforbundet. Det gjeld også Studentforeninga til universitetet.

Det er vennligst

Studentforeninga har i dag 1000 medlemmer og er vennligst gitt av Studieforbundet. Det gjeld også Studentforeninga til universitetet.

Studieforbundet kultur og tradisjon

Autentisk, levende kultur og tradisjon i et godt miljø.

I dag er det dagen den 20. og vennmarkenes Studieforbunds 20 år med et lite tilbakablikk.

Det er mye litt man finner når man minner 20 år tilbake. Her er noen bilder og tilbakeblikk fra våre 20 år. Kanskje kjenner du deg selv eller noen andre igjen?

Studieforbundet kultur og tradisjon

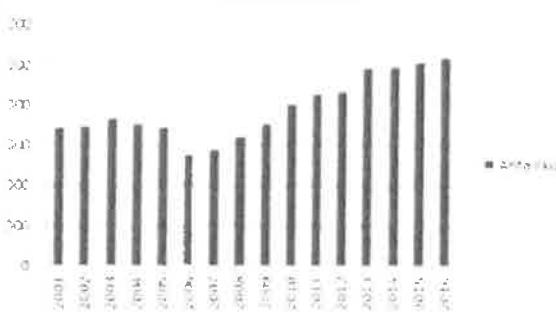
Autentisk, levende kultur og tradisjon i et godt miljø.

I dag er det dagen den 20. og vennmarkenes Studieforbunds 20 år med et lite tilbakablikk.

Det er mye litt man finner når man minner 20 år tilbake. Her er noen bilder og tilbakeblikk fra våre 20 år. Kanskje kjenner du deg selv eller noen andre igjen?

Utenfor vi satt til kaffen til 10.00. Vi spente da resultatet av 1000 medlemmer.

Antall kurs

Dag er det dagen den 20. og vennmarkenes Studieforbunds 20 år med et lite tilbakablikk. Så her blir det også markert. Kommentarfeltet gir også god tilbakemelding av det givne kontaktpunktet på et kurs opp mot 2 000 leserer. Måneden til følge vil vi ha et kurs arrangement som markerer 20-årsmedlemsorganisasjonen. Det kan bli 10.000!

Deltakere

Hva er telefonnummeret til Studieforbundet?

Hvor mange medlemmarpartasjer er i et Studieforbund?

Sånn mener vi om Studieforbundets medle...

+2

Bursdag med kake, taler og song

Det er mye litt man finner når man minner 20 år tilbake. Her er noen bilder og tilbakeblikk fra våre 20 år. Kanskje kjenner du deg selv eller noen andre igjen?

Utenfor vi satt til kaffen til 10.00. Vi spente da resultatet av 1000 medlemmer.

TEATER HOTPOT MED INSTRUKTOR SABO

"HUMANITY SWEDS"

RAPPORTERING TIL KOMPETANSE NORGE 2017

Rundskriv F-16-09 seier at «I årsberetningen skal studieforbundene blant annet rapportere om forhold knyttet til oppfyllelsen av de overordnede målene fastsatt i voksenopplæringslovens §4.»

Studieforbunda skal drive opplæringsaktiviteten sin på grunnlag av følgjande overordna mål:

- A) Å bidra til å vedlikehalde og styrke demokratiet, og legge grunnlag for bærekraftig utvikling ved å engasjere og utvikle aktive medborgarar.
- B) Å gjere det mogleg for menneske å påverke eigen livssituasjon.
- C) Å nedkjempe utstøyting og bidra til inkludering.
- D) Å bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle, og slik møte behov i eit samfunn og arbeidsliv i stadig endring.
- E) Å styrke kulturelt mangfold og auke deltaking i kulturlivet.
- F) Å vere ein sjølvstendig arena for læring og eit supplement til offentlege utdanningstilbod for vaksne.

Studieforbundets verksemnd og dei overordna måla

Studieforbundets formål og profil

Formålet er "Det skal vere mogleg for alle som bur i Noreg å bli kjent med og lære kulturuttrykk og folkelege tradisjonar i skapande og trygge fellesskap" står fast. Vi jobbar for å skape kvalitativt god opplæring for alle innanfor kultur og tradisjonsfeltet.

Studieforbundets-/medlemsorganisasjonenes målgrupper

I formålet heiter det "det skal vere mogleg for alle". Handlingsplanen for 2015-2017 forsterkar tiltak knytt til at kursverksemda skal bli meir inkluderande og nå ei meir mangfaldig målgruppe. Delar av denne verksemda krev tilrettelegging, og vi rapporterer auka kursaktivitet med tilretteleggingstilskot 2017.

Tema i studieforbundets-/medlemsorganisasjonenes opplæringsverksemnd

Fleirtalet av kursa er innanfor estetiske fag. Dei store fagområda er framleis tekstil, teater og dans. Våre nye medlemsorganisasjonar har med seg ein litt annen kurs-portefølje inn i organisasjonen. Blant anna har vi utvikla nye studieplanar og gjeve støtte til fleire kurs innan emna friluftsliv, miljøvern, jord og hagebruk.

Val av arbeidsformar i opplæringsverksemda

Kursa varierer i form, omfang og djupne. På lokalt nivå har vi gjerne flest kortare kurs, som tek for seg teknikkar, øving og resultat. I fylkesledd og sentralledd, samt gjennom Studieforbundet, har vi gjerne kurs med større fagleg tyngde og omfang, som fagleg påfyll til erfarte eldsjeler/tillitsvalde og kurslærarar.

Eit eige strategidokument for studieforbundet

Studieforbundets årsmøte vedtar 3-årig strategi- og verksemdsplan.

RAPPORTERING TIL KOMPETANSE NORGE 2017 FORTS.

MÅLOPPNÅING OG ENDRINGER I 2017

Skildre konkrete satsingar/mål sett i verk i 2017 som er knytt til måla
Tiltak for å nå nye målgrupper.

Rekrutteringskampanjen "Krik og krok" vart i starta opp for å nå nye målgrupper gjennom å starte kurs i nye kommunar. Dette lykkast vi med, og kan rapportere kursverksemd i fem fleire kommunar enn i 2016. Det har vore ei jamn auke dei siste åra. For å hindre utanforsk har vi og jobba med å nå personar som ikkjeMåloppnåing og endringar i 2017

Skildre konkrete satsingar/mål sett i verk i 2017 som er knytt til måla

Tiltak for å nå nye målgrupper

Rekrutteringskampanjen "Krik og krok" vart i starta opp for å nå nye målgrupper gjennom å starte kurs i nye kommunar. Dette lykkast vi med, og kan rapportere kursverksemd i fem fleire kommunar enn i 2016. Det har vore ei jamn auke dei siste åra. For å hindre utanforsk har vi og jobba med å nå personar som ikkje enkelt sjølv finn fram til kursverksemda vår. Her lykkast vi og i nokon grad, og aukar tal på kurs med tilrettelegging.

Tiltak for å utvikle nye kurstilbod/tema

Hausten 2017 starta vi den nasjonale kursrekka "Trebåtbyggjar", som følgjer offentleg læreplan VG3 opplæring i bedrift, og skal gjere deltakarane i stand til å ta sveineprøve. Den nasjonale kursrekka Scenerom var eit 3-årig utviklingsprosjekt som er gjennomført og evaluert, og står i ny form frå 2018. Studieforbundet har saman med lokale arrangørar utvida Kompetansepluss Frivillighet og gjennomførte 5 kurs i 2017, mot 2 i 2016.

Tiltak for å utvikle nye arbeidsformar

Vi har under nye arbeidsformar utvikla fleire type kurs gjennom kompetanseplussordninga. Ved bruk av til dømes teater, handverksteknikkar, matkultur, eller andre kulturaktivitetar, tek vi i bruk praktiske aktivitetar som metode for systematisk og målretta språkopplæring. Dette har resultert i kurs som Søm på norsk, Ull på norsk, Manus på norsk, Mat på norsk og Kultur på norsk.

Tiltak for å prioritere tilskot

Studieforbundet har hatt mange og lange diskusjonar om å differensiere tilskotet for å svare på Statens etterspurnad etter prioritering. Vi har desse prioriteringane:

- › Det blir gjennomført ulikt tilskot på kurstimar med og utan lærar
- › Medlemsorganisasjonane får kompetansehevingstilskot for å jobbe med fagleg utvikling av eigen kursverksemd
- › Det er sett tak på omfang kurs/kurstimar som får tilskot knytt til teaterproduksjonane.

- › Tilretteleggingstilskotet blir nytta til å dekke ekstra kostnadar og for å fjerne opplæringshindringar, herunder frivillig innsats som må til for at kurset kan gjennomførast (transport, assistenter mm)
- › Det vart gjort ytterlegare prioritering ved å auke tilskottssatsen til dei nasjonale kursrekkene gjennomført i samarbeid mellom Studieforbundet og medlemsorganisasjonane. Dette er svært kostbare kurs der det ikkje vil vere mogleg at deltakaravgifta skal dekkje alle kostnader.

Tiltak for å gjøre mål kjent i organisasjonen

Studieforbundet deltok på 19 samlingar med arrangørar og/eller kurslærarar. Dei overordna måla er alltid tema. Måla er og på nettsida, i presentasjonsbrosjyrar, og i årsmeldinga gjennom denne rapporten.

Kva for resultat er viktige i høve til å oppfylle dei overordna måla?

Auke i tal på kursarrangørar, kurs, kursdeltakarar og kurskommunar betyr at kursa totalt når fleire. I tillegg vil vi trekke fram auke i kurs med tilrettelegging, at vi utviklar dei landsdekkjande kursa som byggjer på offentleg læreplan og at vi aukar mengda Kompetansepluss Frivillighet-kurs. Brukarundersøking avdekte at Studieforbundet er aktive og godt synlege for arrangørar og kursdeltakarar, med kurs som skårar 4,35 – 4,63 (der fem er høgast skår), innanfor kategoriane service, informasjon, samt kor vidt vi held lærerike og meiningsfulle kurs.

VERKSEMDA SOM IKKJE BLIR RAPPORTERT TIL SSB (POST 70), MEN SOM LIKEVEL ER RELEVANT I HØVE TIL DEI OVERORDNA MÅLA

Skildre tiltak og finansieringskjelde

Studieforbundet er medeigar i Handverksskolen, som er godkjent etter privatskulelova, og tilbyr årskurs VG2 smed, VG2 treskjering og VG2byggeteknikk. Skulen er finansiert av eigenbetaling og statstilskot.

Studieforbundet har saman med lokale lag gjennomført 5 Kompetansepluss Frivillighet-kurs. Desse kursa har særskilt finansiering frå Kompetanse Norge.

I kva grad blir denne type aktivitet vurdert å ha samanheng med aktivitet som blir rapportert til SSB?

Ingen finansiell og organisatorisk samanheng mellom Handverkskolen og kursverksemda som blir rapportert, men viktig for å rekruttere fagfolk og på den måten bidra til fleire og betre kurs i organisasjonane. Utan stødige kurstilbydarar med tilskot frå Studieforbundet, ville vi ikkje hatt moglegheit til å gjennomføre Kompetansepluss Frivillighet-kursa. Her er det ein klar samanheng, fordi det er same lag som dels har vanlege kurs med opplæringsstilskot og/eller tilretteleggingstilskot og dels tek steget og er medarrangørar av Kompetansepluss Frivillighet-kurs.

RESULTATREGNSKAP 2017

Studieforbundet kultur og tradisjon

	Note	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Budsjett 2017
DRIFTSINNTEKTER				
Opplæringstilskoy Kompetanse Norge		17 249 042	17 251 040	17 200 290
Tilretteleggingstilskot Kompetanse Norge		313 348	221 111	313 348
Grunntilskot Kompetanse Norge		1 500 000	1 500 000	1 500 000
Andre inntekter	1	3 119 561	2 894 606	2 613 000
SUM DRIFTSINNTEKTER		22 181 952	21 866 757	21 626 638
DRIFTSKOSTNADER				
Lønn	5	3 529 669	3 613 010	3 895 000
Avskrivninger	6	38 906	61 800	
Andre driftskostnader		1 180 517	1 113 013	1 153 000
Reise/ møtekostnader		709 947	768 814	600 000
Kursstøtte/prosjekt	2	16 687 986	16 611 185	16 051 400
SUM DRIFTSKOSTNADER		22 147 025	22 167 822	21 699 400
DRIFTSRESULTAT		34 927	-301 065	-73 062
FINANSKOSTNADER/ FINANSINNTEKTER				
Bankomkostninger			0	
Renteinntekter		73 612	75 476	75 000
SUM FINANSKOSTNADER/ FINANSINNTEKTER		73 612	75 476	75 000
RESULTAT ETTER FINANSPOSTER		108 539	-225 589	1 938
ÅRETS RESULTAT		108 539	-225 589	1 938

BALANSE 2017

Studieforbundet kultur og tradisjon

	Note	2017	2016
Eigedeler			
ANLEGGSMIDDEL			
Inventar	6	191 975	230 881
Sum anleggsmiddel		191 975	230 881
OMLOPSPMIDDEL			
Likværd	3	5 800 553	5 339 849
Aksjer		60 000	50 000
Kundefordringer		40 470	97 534
Sum omloppsmiddel		5 701 023	5 487 383
SUM EIGENANDEL		5 892 998	5 718 264
GJELD OG EIGENKAPITAL			
EIGENKAPITAL			
Anna eigenkapital		1 425 104	1 650 893
Årets resultat		108 539	-225 589
Sum anna eigenkapital		1 533 643	1 425 104
SUM EIGENKAPITAL		1 533 643	1 425 104
KORTSIKTIG GJELD			
Levandørgjeld/ kursløtte	4	3 760 684	3 451 998
Offentlege trekk og avgifter		233 592	234 800
Anna korts kdg gjeld		365 078	606 362
SUM KORTSIKTIG GJELD		4 359 355	4 293 160
SUM GJELD OG EIGENKAPITAL		5 892 998	5 718 264

Vagå 01.03.2018

Kjersti Gangsø Ell Ulvestad

Kjersti Gangsø
Dagleg leiar

John Elvestad Torbjørn Bergwitz Lauen

John Elvestad
Styremedlem

Frode A. Rismyrh

Styremedlem

Solveig Tørgersen Grinder

Solveig Tørgesen Grinder
Nestleiar

Anne Lise Olsen

Anne Lise Olsen
Styremedlem

Frode A. Rismyrh Linda Thiles

Linda Thiles
Styremedlem

Note 1 Diverse inntekter

	2017	2016
Bunadoppelinga	541 190	314 750
Vevoppelinga	225 830	151 650
Trebatbyggeroppelinga	126 000	0
Ti skol Justisdepartementet, fengselskurs	100 000	168 750
Ti skol Kulturdepartementet ledlærenstrukturoppeling	675 000	750 000
TREseminaret	600 580	558 309
Refusjon VOFO Oppland velfokonsulent	307 328	206 785
Oppland Fylkeskommune, flyktning som ressurs som	100 000	200 000
Kompetansepluss, invilighet	152 400	52 000
Diverse	291 233	492 362
sum	3 119 561	2 694 606

Note 2 Kurs og prosjekt

Kursliskol	12 597 922	12 607 253
Tilretteleggingstiskol	351 446	427 155
Kompetansehøvding medlemsorganisasjonene	1 183 400	1 198 734
Bunadoppelinga	427 190	228 581
Vevoppelinga	313 716	166 312
Trebatbyggeroppelinga	130 973	0
Teaterinstruktøroppelinga	724 098	824 676
TREseminaret	600 580	558 376
Kompetanse pluss invilighet	141 325	
Diverse	217 336	402 118
Sum	16 687 986	18 611 185

Note 3 Likvider

i posten inngår burde bankinnskol kr 138 884

Note 4 Kurs

Kr 3 568 975 er kursliskol som ikke er utbetalit per 31.12.17

Note 5 Lønnskostnader		2017	2016
Lønn og lesepenger		2 678 285	2 876 338
Arbeidsgiveravgift		221 102	209 034
Andre personalkostnader		153 424	126 080
Pensjonskostnader		476 858	401 558
Sum		3 529 669	3 613 010

Gjennomsnittlig antall årsverk 5.2

Ytelse til leilande personer	Dagleg leier	Styret	Styrel
Lønn	764 456	85 500	74 000
Pensjonsutgifter	121 698		
Anne godtgjenging	9 070		

Note 6 Driftsmiddel	Driftsmiddel, inventar	Kursprogram	Sum
Anskaffelseskost pr 1/1	208 335	309 375	517 710
+ Tilgang			0
= Anskaffelseskost 31/12	208 335	309 375	517 710
Akkumulerete avskrivninger 31/12	202 135	123 600	325 735
= Bokført verdi 31/12	6 200	185 775	191 975

3

Årets ordinære avskrivningar	8 006	30 900	38 906
-------------------------------------	--------------	---------------	---------------

NILSONS REVISJONSKONTOR A/S

Storgt 69
Bankforbindelse
Etnedal Sparebank
2140 04 01548
Revisor nr. 988 913 081

Postboks 117
2802 Døkka
Telefon 61 11 25 70
Telefax 61 11 19 74
post@nilsonsrevision.no

Medlem i Den norske revisorforening
Autorisert regnskapsførerselskap

UAVHENGIG REVISORS BERETNING Til årsmøtet i Studieforbundet kultur og tradisjon

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert foreningen Studieforbundet kultur og tradisjon' årsregnskap som viser et overskudd på kr 108 539. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoene og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av foreningens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoene i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foreningen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foreningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgjøre en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfyllt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnaksopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

DOKKA, 30. mars 2018

Nilsons Revisjonskontor AS

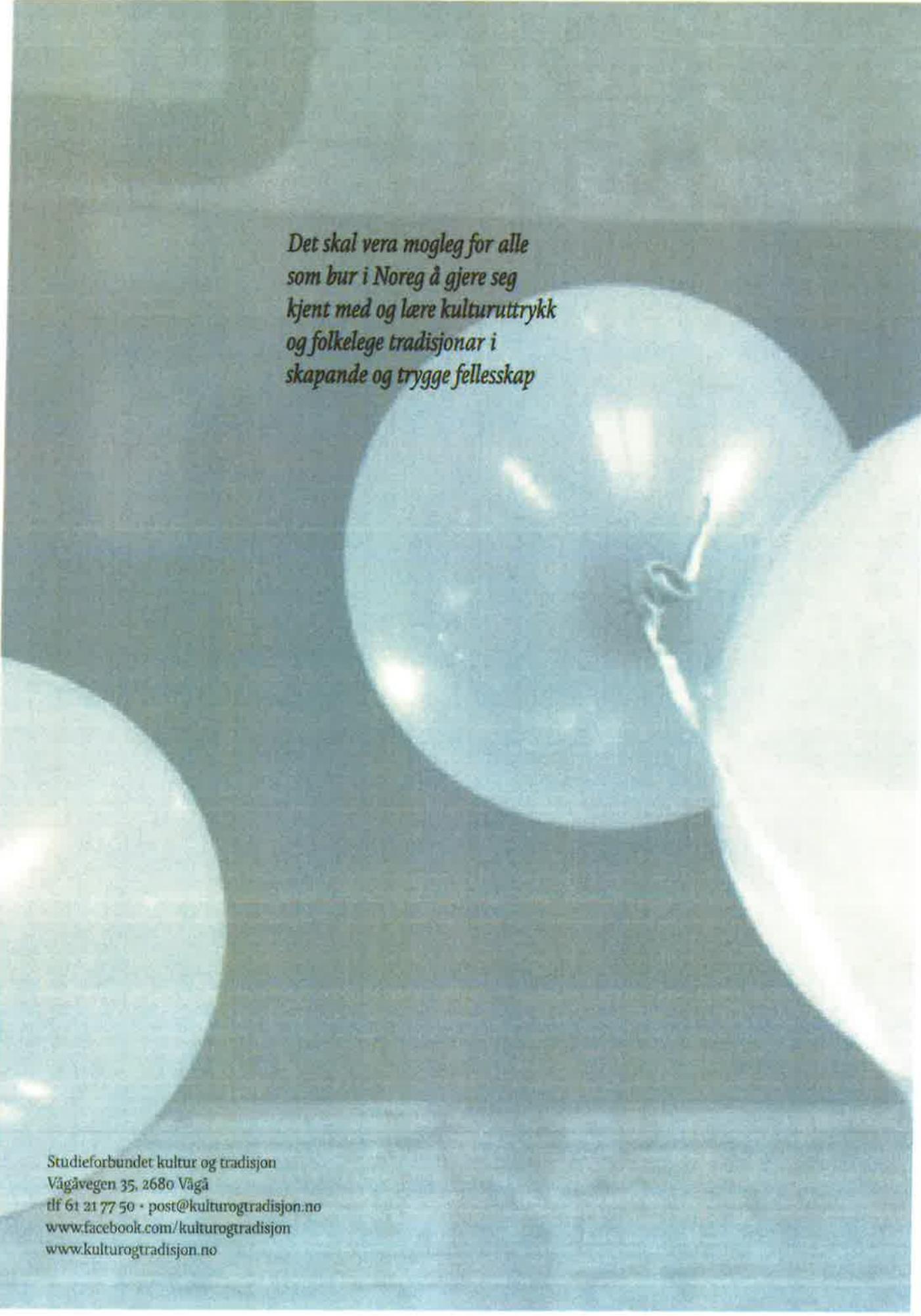

Bård Axel Nilson
Statsautorisert revisor

SITTEBÅS PÅ LILLEHAMMER

*Det skal vera mogleg for alle
som bur i Noreg å gjere seg
kjent med og lære kulturuttrykk
og folkelege tradisjonar i
skapande og trygge fellesskap*

Studieforbundet kultur og tradisjon
Vågåvegen 35, 2680 Vågå
tlf 61 21 77 50 • post@kulturogtradisjon.no
www.facebook.com/kulturogtradisjon
www.kulturogtradisjon.no

Framlegg budsjett 2019

Studieforbundet kultur og tradisjon

	Rekneskap 2017	(reviderte) Budsjett 2018	Framlegg Budsjett 2019
DRIFTSINNTEKTER			
Opplæringstilskot Kompetanse Norge, Kunnskapsdeparte	17 249 042	17 490 000	18 263 634
Tilretteleggingstilskot Kompetanse Norge	313 348	360 000	300 000
Grunntilskot kompetanse norge	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Bunadopplæringa	541 190	420 000	420 000
Vevopplæringa	225 830	175 000	175 000
Trebåtbyggjaropplæringa	126 000	215 000	215 000
Norsk folkeleg dans	0	100 000	100 000
Justisdepartementet, kurs i fengsel	100 000	0	100 000
Prosjekt teaterinstruktøreropplæring	675 000	400 000	150 000
Oppland fylkeskommune, integrering	100 000	0	0
TREseminaret	600 580	500 000	500 000
Kompetanse pluss - frivillig, VOX	152 400	350 000	50 000
Andre inntekter	598 562	707 018	350 000
SUM DRIFTSINNTEKTER	22 181 952	22 217 018	22 123 634
DRIFTSKOSTNADER			
Lønn/ honorar	3 529 669	3 725 000	3 360 000
Avskrivningar	38 906	61 800	40 000
Andre driftskostnader	1 180 517	1 161 292	1 062 000
Reise/ møtekostnader	709 947	624 000	665 000
Kurstilskot	12 597 922	13 350 000	13 500 000
Tilretteleggingstilskot	351 446	450 000	450 000
Kompetansehevingstilskot	1 183 400	1 185 000	1 215 000
Bunadopplæringa	427 190	360 000	400 000
Vevopplæringa	313 716	175 000	175 000
Trebåtbyggjaropplæringa	130 973	170 000	100 000
Norsk folkeleg dans	0	100 000	100 000
Prosjekt teaterinstruktøreropplæring	724 098	300 000	150 000
Andre prosjekt	217 336	84 926	195 000
TREseminaret	600 580	500 000	500 000
Kompetanse pluss - frivillig, VOX	141 325	280 000	50 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	22 147 025	22 527 018	21 962 000
DRIFTSRESULTAT	34 927	-310 000	161 634
FINANSKOSTNADER/ FINANSINNTEKTER			
Bankomkostninger	0	-	0
Renteinntekter	73 612	60 000	70 000
SUM FINANSKOSTNADER/ FINANSINNTEKTER	73 612	60 000	70 000
RESULTAT	108 539	-250 000	231 634

Kompetansehevingstilskudd til medlemsorganisasjonene.

	2017	2018	2019
Folkeakademienes landsforbund	21 088	20 441	14 434
Forbundet KYSTEN	26 271	34 104	40 447
Frilynt Norge	175 605	195 655	215 772
HATS	29 064	26 674	27 836
Landslaget for lokalhistorie	3 030	3 034	3 147
NATF	90 270	87 109	79 959
Noregs Mållag	426	319	984
Noregs Ungdomslag	126 103	118 844	123 724
Norges Husflidslag	484 851	479 522	489 584
Norsk Kulturarv	13 195	12 999	12 478
Norsk målungdom	59	95	36
Norsk Quilteforbund	5 870	5 593	5 079
Seniordans Norge	190 953	185 654	189 698
Slekt og data	5 905	6 150	6 294
Vestlandske Teatersenter	10 710	8 733	5 528
sum	1 183 400	1 184 926	1 215 000

Forventet utvikling kurstimer

	2016	2017	budsjett	budsjett
	2016	2017	2018	2019
Båtlaget Braute	347	429	350	400
Fagurmarkerne i Norge	10	0	30	0
Fantasiforbundet	83	80	100	100
Folkeakademienes landsforbund	2 692	1 095	3 000	2 000
Forbundet KYSTEN	5 554	5 059	6 000	6 000
Fortidminneforeningen	65	179	100	200
Frilynt Norge	29 412	27 212	31 000	31 000
Hålogaland Amatørteaterselskap (HATS)	3 632	3 672	3 800	3 900
Internasjonalistene	56	0	50	0
Knipleforeningen i Norge	0	135	50	150
Landslaget for lokalhistorie	337	491	400	500
Landslaget for Motorhistoriske Kjøretøyklubber	0	0	50	0
Memoar	0	51	0	100
Noregs Mållag	102	156	150	150
Noregs Ungdomslag	16 315	16 154	17 000	16 500
Norges Husflidslag	63 250	65 226	63 500	65 000
Norges museumsforbund	0	116	50	150
Norsk Amatørteaterforbund	10 718	10 264	11 000	11 000
Norsk Folkedraktforum	40	61	50	100
Norsk Forening for Fartøyvern	0	0	600	100
Norsk Forening for Kulturhistorisk Sverdfekting	0	0	50	0
Norsk Målungdom	10	0	50	50
Norsk Kulturarv/Senter for bygdekultur	1 608	1 667	2 000	1 800
Norsk Quilteforbund	652	681	700	700
Norsk Selskap For Fotografi	34	57	50	50

Norske Kveners Forbund/Ruijan Kveeniliitto	0	0	50	0
Organisasjon for scenekjempere i Norge	123	80	150	150
Oslo amatorbryggerlaug	33	0	50	50
Rosegården Teaterhus	0	0	50	0
Samenes Folkeforbund	0	0	50	0
Seniordans Norge	24 298	25 482	24 500	25 000
Slekt og Data	803	847	900	900
Studieforbundet	927	1 015	950	1 000
Vestlandske Teatersenter	847	603	850	700
Vestnorsk kulturakademi	459	127	450	250
Vikinglaga i Norge	347	622	500	700
Totalt	162 754	161 561	168 630	168 700

Studieforbundet kultur og tradisjon

Vedtekter vedteke på årsmøtet 23.05 2017 (nynorsk)

§1. FORMÅL

1. Det skal vera mogleg for alle som bur i Noreg å bli kjent med og å lære kulturuttrykk og folkelege tradisjonar i skapande og trygge fellesskap.
2. Studieforbundet kultur og tradisjon set det skapande mennesket i sentrum ved å legge til rette for:
  - personleg utvikling og læring på eigne premiss
  - oppleving av levande kulturtradisjonar
  - bevisstgjering om mennesket som ein del av ein økologisk heilskap
  - erfaring med demokratisk organisasjonspraksis

§ 2. VERKSEMDSIDÉ

1. Studieforbundet kultur og tradisjon skal organisere og legge tilhøva til rette for folkeopplysing og opplæring i medlemsorganisasjonane innanfor ramma av Lov om Voksenopplæring.
Hovudkontoret for Studieforbundet kultur og tradisjon ligg i Vågå kommune.

§3. MEDLEMSKAP

1. Medlemmar i Studieforbundet kultur og tradisjon er ideelle organisasjonar som arbeider i samsvar med formål og verksemdsidé til Studieforbundet kultur og tradisjon. For å bli medlem, må organisasjonane vera demokratisk oppbygde og ha kursaktivitet med minst 500 kurstimar i snitt dei siste tre åra.
2. Søknadar om medlemskap blir avgjort av årsmøtet.
3. Medlemsorganisasjonar som ikkje har hatt kurs i dei siste tre åra vil misse sin status som medlemmar. Det er årsmøtet som tek avgjerda, etter innstilling fra styret.
4. Organisasjonar som ønskjer å melde seg ut av Studieforbundet kultur og tradisjon på eige initiativ må gjere dette skriftleg innan 1. februar året før medlemsskapet er omme.
5. Ved misleghald/misbruk av offentlege midlar, eller brot på reglar og vedtekter til forbundet, kan vedkommande organisasjon ekskluderast. Eksklusjon blir avgjort av årsmøtet.
6. Organisasjonar som har færre kurstimar enn 500 i snitt dei siste tre åra, kan søkje om samarbeidsavtale. Styret handsamar søknadar om samarbeidsavtale eller opphør av slike avtalar.

§4. ÅRSMØTET

1. Studieforbundet kultur og tradisjon sitt høgaste organ er årsmøtet.
2. Medlemsorganisasjonane nemner opp delegat med vara til årsmøtet. Stemmene blir vekta etter kurstimar rapportert til Kompetanse Norge.

0	-	5.000	-	1 stemme
5.001	-	15.000	-	2 stemmer
15.001	-	30.000	-	4 stemmer
30.001	-	45.000	-	6 stemmer
45.001	-		-	9 stemmer

Styret møter på årsmøtet med tale- og forslagsrett, men har ikkje stemmerett. Organisasjonar med samarbeidsavtale har møte- og talerett på årsmøtet.

3. Årsmøtet blir halde innan utgangen av mai månad. Organisasjonane skal ha varsel om tidspunkt og stad for årsmøtet innan 1.mars og seinast to månader før møtet blir halde. Sakspapir til årsmøtet skal vera utsenda seinast 4 veker før møtedato.
Årsmøtet handsamar følgjande saker:
  1. Styrets årsmelding
  2. Revidert rekneskap
  3. Søknadar om medlemskap
  4. Strategi og verksemdsplan
  5. Budsjett med fastsettning av kontingen
  6. Innkomne forslag og ev. vedtektsendringar
  7. Saker frå styret
  8. Val
    - a. Styret etter fastsett turnus jf § 5.2
    - b. Statsautorisert/registrert revisor for 1 år
    - c. Valkomite jf § 6
4. Forslag til årsmøtet frå medlemsorganisasjonane skal vera styret i hende seinast to månadar før årsmøtet eller til den frist styret set. Sjå elles § 10 om forslag til vedtektsendringar.
5. Ekstraordinært årsmøte blir innkalla av styret, eller når 1/3 av medlemsorganisasjonane krev det. Medlemsorganisasjonane må få varsel om ekstraordinært årsmøte med frist på fire veker. Saksdokument må sendast seinast to veker før møtet.

§5. STYRET

1. Styret består av sju medlemmar med to varamedlemmar. Styremedlemmane blir vald for to år.
2. Leiar og nestleiar blir vald ved særskilde val, og skal vera på val kvart sitt år. Varamedlemmane blir vald for eitt år om gongen.
3. Styret er utøvande organ for Studieforbundet kultur og tradisjon, og skal utvikle drifta med basis i § 1 Formål og § 2 Verksemdsidé og årsmøtets vedtak. Styret skal ha minst fire møter i året.
4. Styret er vedtaksført når over halvparten av styret er til stades. Avgjerslene gjer styret ved vanleg fleirtalsvedtak. Ved stemmelikheit har styreleder dobbeltstemme.
5. Dagleg leiar er sekretær for styret og møter i styret med tale- og forslagsrett.
6. Styret kan nemne opp arbeidsutval og særskilte utval. Styret har arbeidsgjevaransvar.

§6. VALKOMITEEN

Valkomiteen består av tre medlemsorganisasjonar der ein organisasjon er på val kvart år. Medlemsorganisasjonane vel sjølv kven dei vil vera representert med i valkomiteen. Styret kan utarbeide arbeidsskildring for valkomiteen.

§7. MÅLFORM

Studieforbundet kultur og tradisjon nyttar dei to målformene i organisasjonen, og skal veksle mellom målformene så dei blir brukt omrent like mykje. Verksemdsplanen skal innehalde eit punkt om korleis ein skal oppnå denne likestillinga.

§8. STUDIEFORBUNDET KULTUR OG TRADISJON I FYLKA

1. Studieforbundet kultur og tradisjon skal ha fylkesledd i alle fylke der Studieforbundet kultur og tradisjon eller medlemsorganisasjonane arrangerer vaksenopplæring/studieringar.
2. Studieforbundet kultur og tradisjon i fylka arbeider i samsvar med vedtekten for Studieforbundet kultur og tradisjon i fylka, og arbeidsplaner i Studieforbundet kultur og tradisjon vedteke av årsmøtet. Dersom

eit fylkesledd i Studieforbundet kultur og tradisjon ønskjer avvik frå mønster vedtekten for fylkesledda, skal dette godkjennast av styret i Studieforbundet kultur og tradisjon.

3. Styret til Studieforbundet kultur og tradisjon kallar inn representantar frå fylkesleddet etter behov.

§ 9. VEDTEKTSENDNINGAR

1. Framlegg til endring av vedtekten må sendast innan 1. januar. Styret må sende dei innkomne framlegga til medlemsorganisasjonane seinast to månader før årsmøtet.
2. Vedtektsendring krev 2/3 fleirtal på årsmøtet

§10. OPPLØYSING

Spørsmål om oppløysing av Studieforbundet kultur og tradisjon kan berre handsamast på årsmøtet. Framleggget må sendast styret innan 1. januar. Det krev 2/3 fleirtal for at saka skal kunne visast til endeleg handsaming på eit ekstraordinært årsmøte, halde innan tre månader. Vedtak om oppløysning krev 3/4 fleirtal.

Det skal være mulig for alle som bor i Norge å bli kjent med og lære kulturuttrykk og folkelige tradisjoner i skapende og trygge fellesskap.	Kvalitet og utvikling	Drift og organisasjon	Synliggjøring og politikk
Kurs og opplæring Studieforbundet skal ha vekst i kurstilbudet og ha en mangfoldig målgruppe med et tilrettelagt kurstilbud.	Studieforbundet skal kvalitetssikre opplæringen og ha et kontinuerlig faglig og metodisk utviklingsarbeid. Medlemsorganisasjonene skal være bevisst eget opplæringsarbeid og bidra til å utvikle dette.	Studieforbundet skal ha en brukerorientert og effektiv drift med tilrettelagte verktøy og strukturer. Medlemsorganisasjonene skal være sterkt medvirkende i utviklingen av Studieforbundet.	Studieforbundet skal synliggjøre egen og medlemsorganisasjonenes faglige egenart og samfunnsmenyten av opplæring. Studieforbundet skal ha styrket sitt politiske nettverk og være en synlig aktør for styremaktenes regionalt og nasjonalt.
I 2020 skal Studieforbundet: Ha flere og mer kvalifiserte kurslærere og kursarrangører. Ha arranger og kurs i 85% av landets kommuner Være supplement til offentlig utdanning på utvalgte områder, og ha flere tilbud i samarbeid med medlemsorganisasjonene Ha økt andelen kurs som utløser tilretteleggingstilskudd til mer enn 100 kurs årlig. Ha tilbud om minst ett kurs i hvert fylke med innvandrere og flyktninger Flere kurs under ordningen "Kompetanse pluss frivillig" i samarbeid med lokale kursarrangører	I 2020 skal Studieforbundet: Ha utviklet nye kurstilbud innenfor utvalgte områder i samarbeid med medlemsorganisasjonene. Ha deltatt i faglig utviklingsarbeid på utvalgte områder i samarbeid med medlemsorganisasjonene Være til stede for medlemsorganisasjonene i opplæringsspørsmål. Ha strategisk bruk av kompetansehevingstilskuddet	I 2020 skal Studieforbundet: Ha åpent og tilgjengelig kontor Være aktiv og tilstede på medlemsorganisasjonenes møtearenaer Ha et brukervennlig kurs-, kommunikasjons- og rapporteringssystem, internt og eksternt. Ha et tilpassa og effektivt system for utvikling av studieplaner Ha funksjonell organisering i alle fylker i tråd med regionprosessens i VOFQ.	I 2020 skal Studieforbundet: Bidratt til at medlemmene i kultur- og utdanningskomiteene på Stortinget kjenner til Studieforbundet og medlemsorganisasjonene sitt opplæringsarbeid. Ha styrket offentlig finansiering Ha styrket forholdet mellom Studieforbundet og medlemsorganisasjonene på politikkområdet. Opprettholde vår sterke profil og være en tydelig stemme som opplæringsaktør for kulturfriwilligheten. Være en attraktiv samarbeidspartner i aktuelle interessepolitiske og faglige nettverk.